C/2026/3084

10.6.2026

KOMISSION TIEDONANTO

Ohjeasiakirja pakkauksista ja pakkausjätteestä annetun asetuksen (EU) 2025/40 soveltamisesta

(C/2026/3084)

Tämän komission ohjeasiakirjan kohde ja soveltamisala

Asetus (EU) 2025/40 pakkauksista ja pakkausjätteestä ([1]), jäljempänä ’pakkaus- ja pakkausjäteasetus’, tuli voimaan 11. helmikuuta 2025, ja sitä sovelletaan 12. elokuuta 2026 alkaen.

Komissio on asetuksen hyväksymisen jälkeen sekä ympäristöalan koontipakettinsa ja laajempien yksinkertaistamistoimien yhteydessä vastaanottanut sidosryhmiltä, muun muassa jäsenvaltioiden viranomaisilta, huomattavan määrän kysymyksiä pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen tiettyjen säännösten tulkinnasta. Komissio on pyrkinyt parhaansa mukaan vastaamaan esitettyihin kysymyksiin ja tarjoamaan selkeyttä ja oikeusvarmuutta mahdollisimman nopeasti, jotta talouden toimijoiden ja jäsenvaltioiden on helpompi panna asetus tehokkaasti ja oikea-aikaisesti täytäntöön.

Tätä varten komissio julkaisee tämän ohjeasiakirjan, jossa tulkitaan pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen tiettyjä säännöksiä, jotta mainittua asetusta olisi helpompi soveltaa yhdenmukaisesti kaikkialla unionissa. Ohjeasiakirjaa täydentää joukko usein kysyttyjä kysymyksiä, jotka on laadittu osana komission sidosryhmien kanssa käymää jatkuvaa vuoropuhelua.

Ohjeasiakirja perustuu Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön EU:n lainsäädännön tulkinnan alalla. Oikeuskäytännön mukaan tulkinnassa on otettava huomioon paitsi säännöksen sanamuoto myös sen konteksti ja tavoitteet, joihin lainsäädäntötoimella, jonka osa säännös on, pyritään ([2]).

Ohjeasiakirjalla ei korvata tai muuteta unionin pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen säännöksiä eikä tehdä niihin lisäyksiä. Sovellettavat oikeudelliset velvoitteet vahvistetaan yksinomaan mainitun asetuksen säännöksissä. Ohjeasiakirjaa ei pitäisi lukea erillisenä asiakirjana vaan yhdessä asiaa koskevan lainsäädännön kanssa. Se ei myöskään ole itsenäinen viiteasiakirja.

Ohjeasiakirjaa ja siihen liitettyjä usein kysyttyjä kysymyksiä voidaan tarvittaessa päivittää sidosryhmien antaman lisäpalautteen ja sääntöjen soveltamisesta saadun käytännön kokemuksen perusteella.

Euroopan unionin tuomioistuimella on kuitenkin yksinomainen toimivalta tulkita EU:n lainsäädäntöä sitovasti.

Täsmennyksiä esitetään erilaisten täytäntöönpanotoimenpiteiden kautta. Näitä ovat muassa täytäntöönpanosäädökset, delegoidut säädökset, standardointipyynnöt ja ohjeet, joita komissio ehdottaa seuraavien 2–3 vuoden kuluessa. Tässä yhteydessä on huomattava, että komissio ei aio priorisoida täytäntöönpanosäädöstä, jossa vahvistetaan menetelmä pakkausten materiaalikoostumuksen määrittämiseksi digitaalisten merkintöjen avulla.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/40, annettu 19 päivänä joulukuuta 2024, pakkauksista ja pakkausjätteestä, asetuksen (EU) 2019/1020 ja direktiivin (EU) 2019/904 muuttamisesta sekä direktiivin 94/62/EY kumoamisesta (EUVL L, 2025/40, 22.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj).

([2]) Unionin tuomioistuimen tuomio 10.6.2021, KRONE-Verlag, C-65/20, EU:C:2021:471, 25 kohta.

Sisällysluettelo

		Sivu
1.	Pakkauksen määritelmä	3
2.	Pakkauksen valmistajan määritelmä	5
3.	Pakkauksen tuottajan määritelmä	7
4.	Maahantuojan määritelmä ja sivuliikkeen asema	10
5.	PFAS-aineiden käyttöä elintarvikepakkauksissa koskevien rajoitusten noudattamisen valvonta ja varastojen loppuminen	11
6.	Pakkauksen kierrätettävyyttä koskevan vaatimuksen soveltamispäivä	13
7.	Poikkeukset kierrätysmateriaalin osuutta koskevista tavoitteista	14
8.	Jäsenvaltioiden joustovara määrättäessä kompostoituvien pakkausten käytöstä ja vaatimustenmukaisuusolettama	15
9.	Termien ”läpäisevä” ja ”käytön aikana pehmeäksi muuttuva” määritelmä kompostoituvien pakkausten yhteydessä	16
10.	Pakkausten minimointi	17
11.	Asetuksen 10 artiklassa säädettyjen minimointivaatimusten ja 24 artiklassa tarkoitetun tyhjän tilan osuuden välinen suhde	18
12.	Uudelleenkäytettävät pakkaukset, jotka on saatettu markkinoille ennen 11 artiklan vaatimusten soveltamista	19
13.	Yhdenmukaistettujen pakkausmerkintöjen soveltamisala	20
14.	Olemassa olevien uudelleenkäytettävien kuljetuspakkausten merkinnät	21
15.	Jätehuollon toimijoiden raportointivelvoitteet	22
16.	Kertakäyttömuovidirektiivin ja pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen välinen suhde pakkauksia koskevien kieltojen osalta	23
17.	Asetuksen 25 artiklassa ja liitteessä V olevassa 1–4 kohdassa säädettyjen pakkauksia koskevien kieltojen soveltamisala muovin osuuden osalta	25
18.	Tuotteiden kuljetukseen käytettävien myyntipakkausten uudelleenkäyttötavoitteet	25
19.	Kansainvälisessä kaupassa käytettäviä kuljetuspakkauksia koskevat uudelleenkäyttötavoitteet	26
20.	Kuljetuspakkausten uudelleenkäyttötavoitteista vastuussa oleva talouden toimija	27
21.	Asiakaskohtaisesti suunniteltujen kuljetuspakkausten vapauttaminen uudelleenkäyttötavoitteista	28
22.	Saataville asettamisen määritelmä juomapakkausten uudelleenkäyttötavoitteiden noudattamisen yhteydessä	28
23.	Juomapakkausten uudelleenkäyttötavoitteet majoitus- ja ravitsemisalalla	29
24.	Kansalliset poikkeukset uudelleenkäyttötavoitteista	29
25.	Jäsenvaltioiden joustovara kansallisten toimenpiteiden käyttöönotossa	30
26.	Jäsenvaltioiden joustovara asettaa täydentäviä kierrätystavoitteita	31
27.	Jäsenvaltioiden mahdollisuus asettaa täydentäviä tai korkeampia uudelleenkäyttötavoitteita	31
28.	Kansalliset poikkeukset pantti- ja palautusjärjestelmistä	33
29.	Olemassa olevia pantti- ja palautusjärjestelmiä koskevat vähimmäisvaatimukset	34
30.	Vähittäismyyjien velvollisuus ottaa takaisin pantilliset juomapakkaukset	34
31.	Kierrätettäväksi suunniteltujen erilliskerättyjen pakkausten loppuvaiheen käsittely	35
32.	Pantillisten pakkausten erilliskeräysaste vuonna 2026 ja velvoite perustaa pantti- ja palautusjärjestelmä vuoteen 2029 mennessä	36
33.	Kertakäyttöisten muovisten juomapullojen ja metallisten juomatölkkien 90 prosentin keräystavoite ja alueellisten pantti- ja palautusjärjestelmien osuus	37

1. **Pakkauksen määritelmä**

Säännökset:

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mukaan *pakkauksella* tarkoitetaan *”riippumatta siitä, mistä materiaaleista se on valmistettu, esinettä, joka on tarkoitettu talouden toimijan käyttöön tuotteiden säilyttämiseen tai suojaamiseen tai mahdollistamaan niiden käsittely, toimitus tai esillepano toista toimijaa tai loppukäyttäjää varten ja joka voidaan luokitella pakkausmuodon mukaan sen tehtävän, materiaalin ja suunnittelun perusteella”*, mukaan lukien

a) ”esine, joka on välttämätön varsinaisen tuotteen säilytykseen, tukemiseen tai säilyttämiseen sen elinkaaren aikana mutta joka ei kuitenkaan ole kiinteä osa varsinaista tuotetta ja joka on tarkoitettu käytettäväksi, kulutettavaksi tai poistettavaksi käytöstä yhdessä varsinaisen tuotteen kanssa;

b) edellä a alakohdassa tarkoitetun esineen osa tai siihen liitetty lisäosa, joka on liitetty esineeseen;

c) edellä a alakohdassa tarkoitettuun esineeseen suoraan ripustettu tai kiinnitetty lisäosa, joka täyttää pakkauksen tehtävän mutta joka ei kuitenkaan ole kiinteä osa varsinaista tuotetta ja joka on tarkoitettu käytettäväksi, kulutettavaksi tai poistettavaksi käytöstä yhdessä varsinaisen tuotteen kanssa;

d) esine, joka on suunniteltu ja tarkoitettu täytettäväksi myyntipaikassa varsinaisen tuotteen jakelua varten ja josta käytetään myös nimitystä ”palvelupakkaus”;

e) kertakäyttöesine, joka myydään ja täytetään tai on suunniteltu ja tarkoitettu täytettäväksi myyntipaikassa ja joka täyttää pakkauksen tehtävän;

f) läpäisevä teepussi, kahvityyny tai muu juomapussi tai käytön aikana pehmeäksi muuttuva yksittäisannospakkaus, joka sisältää teetä, kahvia tai muuta juomaa ja joka on tarkoitettu käytettäväksi ja poistettavaksi käytöstä yhdessä varsinaisen tuotteen kanssa;

g) teetä, kahvia tai muuta juomaa sisältävä läpäisemätön yksittäisannospakkaus, joka on tarkoitettu käytettäväksi keittimessä ja joka käytetään ja poistetaan käytöstä yhdessä varsinaisen tuotteen kanssa”.

Asetuksen liitteessä I esitetään ohjeellinen luettelo esineistä, joita pidetään pakkauksina, ja esineistä, joita ei pidetä pakkauksina. Kun on kyse kukka- ja kasviruukuista, mukaan lukien kasvatusalustat, liitteessä I tehdään seuraava ero:

”Esineitä, jotka ovat pakkauksia: [...] Kukka- ja kasviruukut, mukaan lukien kasvatusalustat, jotka on tarkoitettu ainoastaan myyntiä ja kuljetusta varten

[...]

Esineitä, jotka eivät ole pakkauksia: Kukka- ja kasviruukut, mukaan lukien kasvatusalustat, joita käytetään yritysten välisessä toiminnassa kaikissa tuotantovaiheissa tai jotka on tarkoitettu myytäväksi kasvin kanssa”.

Komission tulkinta:

Sitä, katsotaanko esine pakkaukseksi, on arvioitava 3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa esitetyn pakkauksen määritelmän perusteella. Liite I on ainoastaan ohjeellinen. Kuten analogisesti sovellettavassa pakkauksista ja pakkausjätteistä annettua direktiiviä 94/62/EY ([3]) koskevassa Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä todetaan, esineen sisältyminen liitteeseen I ei itsessään ole riittävä peruste sen luokittelemiselle pakkaukseksi. On myös tarpeen todentaa, täyttääkö esine pakkauksen määritelmän osatekijät. Erityisesti on todennettava, onko esine tarkoitettu talouden toimijan käyttöön tuotteen säilyttämiseen tai suojaamiseen tai mahdollistamaan tuotteen käsittely, toimitus tai esillepano, vaikka se ei olekaan kiinteä osa varsinaista tuotetta, onko se tarkoitettu käytettäväksi, kulutettavaksi tai poistettavaksi käytöstä yhdessä varsinaisen tuotteen kanssa tai onko se liitetty osa tai lisäosa, joka täyttää pakkauksen tehtävän.

Esimerkiksi jos juomakuppi myydään kuluttajalle supermarketissa tyhjänä tämän yksityiseen käyttöön, sitä ei pidetä pakkauksena. Toisaalta jos juomakuppi täytetään supermarketissa tuotteella (esimerkiksi kahvilla) täyttöpisteessä, se on pakkaus, tarkemmin sanottuna palvelupakkaus.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/62/EY, annettu 20 päivänä joulukuuta 1994, pakkauksista ja pakkausjätteistä (EYVL L 365, 31.12.1994, s. 10).

Lämpökynttilät tai hautakynttilöiden kuoret tai muut kynttiläastiat, kuten täytetyt lasit ja keraamiset kulhot, eivät ole pakkauksia, koska ne eivät ole asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa säädetyn pakkauksen määritelmän mukaisia. *Hautalyhdyt (hautakynttilöiden kuoret)* luetellaan asetuksen liitteessä I esimerkkeinä esineistä, jotka eivät ole pakkauksia.

Se, ovatko tavaroiden tuotantoprosesseissa käytettävät liimakalvot pakkauksia, riippuu siitä, mikä niiden tehtävä on. Prosesseissa käytettävät liimakalvot voidaan suunnitella siten, että ne mahdollistavat raaka-aineiden tai välimateriaalien jalostamisen puolivalmiiksi tai lopputuotteiksi valmistusprosessien avulla tai helpottavat sitä. Jos tällaiset kalvot jätetään puolivalmiisiin tuotteisiin siihen asti, kun nämä jalostetaan ja/tai kootaan myöhemmiksi puolivalmiiksi tuotteiksi tai lopputuotteiksi, ja jos ne toimivat mahdollistajina valmistussyklissä ja täyttävät tällaisten prosessien erilaiset tekniset tarpeet, ne eivät ole 3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettuja pakkauksia.

Jalkineiden ja vaatteiden suojapussit katsotaan pakkauksiksi, jos niitä on tarkoitus käyttää tuotteiden säilyttämiseen tai suojaamiseen tai mahdollistamaan näiden käsittely, toimitus tai esillepano loppukäyttäjää varten. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan yleisestä pakkauksen määritelmästä ei tehdä poikkeusta tekstiilipakkausten osalta, mutta tekstiilistä valmistetut myyntipakkaukset ([4]) on vapautettu kierrätettävyysvaatimuksista (6 artiklan 11 kohdan g alakohta). Jalkineiden ja vaatteiden suojapussit voivat olla pakkauksia, jos ne täyttävät lainsäädännössä annetun pakkauksen määritelmän. Tämä riippuu siitä, käytetäänkö niitä vaatteiden tai kenkien säilyttämiseen tai suojaamiseen näiden käsittelyn, toimituksen tai esillepanon aikana (tehtävä), sekä siitä, onko talouden toimija saattanut ne markkinoille osana tuotteen toimittamista (käyttötarkoitus). Tällaiset esineet eivät ole pakkauksia, jos ne ovat kiinteä osa tuotetta (eli niitä ei ole tarkoitettu pelkästään tuotteen suojaamiseen tai käsittelyyn, vaan ne ovat tuotteen osa ja välttämättömiä sen välittömän käytön kannalta) tai jos niitä ei saateta markkinoille pakkauskäyttöä varten (eli kuluttaja myy ne erikseen tai niitä tarjotaan maksutta ei-kaupallisessa yhteydessä).

Kukka- ja kasviruukut, mukaan lukien kasvatusalustat, luokitellaan pakkauksiksi, jos niitä on tarkoitus käyttää myyntiin tai kuljetukseen. Tämä koskee myös ruukkuja ja alustoja, joissa kasvia kasvatetaan viimeisessä vaiheessa ja joissa se myydään loppukäyttäjälle. Sitä vastoin ruukut ja alustat, joita yritystoimijat (kuten taimitarhat ja viljelijät) käyttävät osana tuotantosykliään, eivät ole pakkauksia, koska ne toimivat pelkästään mahdollistajina valmistussyklissä. Tämä koskee kaikkia ruukkuja ja alustoja lukuun ottamatta viimeisen vaiheen ruukkua tai alustaa, joka on tarkoitettu myytäväksi yhdessä kasvin kanssa loppukäyttäjälle. Vaikka liitteessä I käytetty sanamuoto sekä pakkausten että muiden kuin pakkausten osalta kattaa myynnin elementin, käytännössä kukkia ja kasveja ei istuteta uudelleen erillisiin kuljetus- tai myyntiruukkuihin markkinoille saattamista varten, vaan samoja ruukkuja, joissa kasvit on kasvatettu, käytetään myös kuljetukseen ja myyntiin. Tällaisten ruukkujen luokittelussa on näin ollen noudatettava pakkausten yleistä määritelmää ja otettava huomioon niiden tehtävä ja käyttötarkoitus sen sijaan, että pitäydyttäisiin vain liitteen I ohjeellisessa sanamuodossa. Vaikka pakkauksen määritelmä kattaa myös yritysten välisessä toiminnassa käytettävät tuotteet, kukkaruukkuja, jotka ainoastaan mahdollistavat tuotantoprosessin, ei tulisi pitää 3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mukaisina pakkauksina. Näihin kuuluvat muun muassa suuremmat (esimerkiksi halkaisijaltaan yli 10 cm:n) viljelyruukut, joita käytetään koko viljelysyklin ajan.

Infuusiopussit ja -ruiskut eivät kuulu 3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mukaisen pakkauksen määritelmän piiriin silloinkaan, kun ne saatetaan markkinoille lääkkeillä tai keittosuolaliuoksella esitäytettyinä. Vaikka infuusiopussit ja -ruiskut saattavat fyysisesti sisältää jotakin ainetta, niitä ei saateta markkinoille pelkästään tuotteen säilyttämistä, suojaamista, kuljetusta tai esillepanoa varten. Ne on suunniteltu ja valmistettu kiinteiksi annostelulaitteiksi, joiden avulla potilaille voidaan antaa nesteitä tai lääkkeitä turvallisesti, steriilisti ja tarkasti, ja niitä säännellään tällaisina laitteina. Esitäytetty infuusiopussi tai -ruisku on erottamaton osa itse lääkettä tai lääkevalmistetta. Näin ollen tuote ei sovellu käyttötarkoitukseensa ilman tällaista laitetta. Tässä yhteydessä infuusiopussi tai -ruisku ei ole pakkauksen osa, joka poistetaan käytöstä, jotta pakkauksen sisältö saadaan käyttöön, vaan markkinoille saatetun tuotteen toiminnallinen osa.

([4]) Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 5 alakohdan mukaan myyntipakkauksella tarkoitetaan ”pakkausta, jonka on tarkoitus muodostaa myyntipaikassa tuotteesta ja pakkauksesta koostuva myyntiyksikkö loppukäyttäjälle”.

2. **Pakkauksen valmistajan määritelmä**

Säännökset:

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 13 alakohdan mukaan *valmistajalla* tarkoitetaan ”*luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa pakkauksia tai pakattuja tuotteita; kuitenkin niin, että*

a) jos luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suunnitteluttaa tai valmistuttaa pakkauksen tai pakatun tuotteen omalla nimellään tai tavaramerkillään, riippumatta siitä, onko pakkauksessa tai pakatussa tuotteessa näkyvissä mahdollisia muita tavaramerkkejä, ”valmistajalla” tarkoitetaan kyseistä luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jollei b alakohdasta muuta johdu;

b) jos luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka suunnitteluttaa tai valmistuttaa pakkauksen tai pakatun tuotteen omalla nimellään tai tavaramerkillään, kuuluu suosituksessa 2003/361/EY, sellaisena kuin sitä sovelletaan 11 päivänä helmikuuta 2025, esitetyn mikroyritystä koskevan määritelmän piiriin, ja luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka toimittaa pakkauksen luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, joka suunnitteluttaa tai valmistuttaa pakkauksen omalla nimellään tai tavaramerkillään, sijaitsee samassa jäsenvaltiossa, ”valmistajalla” tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toimittaa pakkauksen”.

Komission tulkinta:

Valmistaja on luonnollinen tai oikeushenkilö, joka valmistaa pakkauksia *tai* pakattuja tuotteita. Kyseinen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö ei välttämättä *fyysisesti* tuota pakkausta. Tässä yhteydessä on otettava huomioon kaksi kriteeriä, joista toinen koskee roolia pakkauksen suunnittelussa tai valmistuksessa ja toinen tavara- tai tuotemerkkiä. Jos pakkauksessa tai pakatussa tuotteessa on tietty nimi tai tavaramerkki, voidaan olettaa, että kyseisen nimen tai tavaramerkin omistaja on 3 artiklan 1 kohdan 13 alakohdan a alakohdan mukainen valmistaja, koska sillä on päätösvalta sopimussuhteessa, joka sillä on tavarantoimittajiinsa, ja se pystyy näin ollen määräämään myös pakkauksen ominaisuudet.

Valmistajan määritelmän sanamuoto osoittaa, että pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa tarkoitetussa toimitusketjussa on aina vain yksi valmistaja.

Myyntipakkausten (lukuun ottamatta palvelupakkauksia ([5])) tai ryhmäpakkausten ([6]) osalta valmistaja on yleensä talouden toimija, joka suorittaa jalostajien (eli toimittajien) toimittamien pakkausten viimeiset käsittelyvaiheet (esimerkiksi leikkaamisen, täytön ja sinetöimisen), täyttää ne tuotteellaan ja sen jälkeen saattaa pakkauksen tai pakatun tuotteen unionin markkinoille (3 artiklan 1 kohdan 5–6 alakohta). Toisin sanoen myynti- ja ryhmäpakkausten osalta valmistaja on yleensä pakkauksen täyttäjä, joka on usein myös tuotemerkin omistaja.

Kuljetuspakkausten ([7]), palvelupakkausten (lopullisessa muodossaan) ja alkutuotannon pakkausten ([8]) valmistaja on yleensä kuljetus- tai palvelupakkauksen valmistava yritys, ellei pakkauksen käyttäjä ole selvästi merkinnyt pakkaukseen nimeään tai tavaramerkkiään (3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan d alakohta ja 7 kohta). Tässä tapauksessa valmistaja on käyttäjä.

Asetuksen 21 artiklassa säädetyin edellytyksin valmistajina voidaan asetusta sovellettaessa pitää myös maahantuojia ja jakelijoita. Näin tehdään silloin, kun ne saattavat pakkauksen markkinoille omalla nimellään tai tavaramerkillään tai muuttavat markkinoille jo saatettua pakkausta tavalla, joka voi vaikuttaa asetuksen asiaankuuluvien vaatimusten täyttymiseen.

([5]) Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan d alakohdassa viitataan esineeseen, ”joka on suunniteltu ja tarkoitettu täytettäväksi myyntipaikassa varsinaisen tuotteen jakelua varten ja josta käytetään myös nimitystä ”palvelupakkaus””.

([6]) Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 6 alakohdan mukaan ryhmäpakkauksella tarkoitetaan ”pakkausta, jonka on tarkoitus muodostaa tietystä määrästä myyntiyksiköitä koostuva ryhmä myyntipaikassa riippumatta siitä, myydäänkö myyntiyksiköistä koostuva ryhmä sellaisenaan loppukäyttäjälle vai käytetäänkö sitä hyllyjen täyttämisen helpottamiseksi myyntipaikassa tai varastointi- tai jakeluyksikkönä, ja joka on mahdollista poistaa tuotteesta ilman, että tuotteen ominaisuudet muuttuvat”.

([7]) Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 7 alakohdan mukaan kuljetuspakkauksella tarkoitetaan ”pakkausta, jonka tarkoituksena on helpottaa yhden tai useamman myyntiyksikön tai myyntiyksiköistä koostuvan ryhmän käsittelyä ja kuljetusta siten, että voidaan välttää tuotteiden vaurioituminen käsittelyssä ja kuljetuksessa, lukuun ottamatta maantie-, rautatie-, meri- ja lentokuljetuksessa käytettäviä kontteja”.

([8]) Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 4 alakohdan mukaan alkutuotannon pakkauksella tarkoitetaan ”esinettä, joka on suunniteltu ja tarkoitettu käytettäväksi pakkauksina Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 178/2002 määritellystä alkutuotannosta peräisin oleville jalostamattomille tuotteille”.

Asetuksen 15 artiklan 1 kohdan mukaan ”*[v]almistajat saavat saattaa markkinoille ainoastaan 5–12 artiklassa tai niiden nojalla säädettyjen vaatimusten mukaisia pakkauksia*”. Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn (38 artikla) voi suorittaa valmistaja tai jokin muu taho (esimerkiksi laboratorio tai sertifiointijärjestelmä) valmistajan puolesta 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Valmistajan tai valmistajan 17 artiklan mukaisesti kirjallisella toimeksiannolla nimittämän valtuutetun edustajan on laadittava EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus (39 artikla) toimittajien 16 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimittamien tietojen ja asiakirjojen perusteella. Näin ollen valmistaja on ainoa talouden toimija, joka on oikeudellisesti vastuussa siitä, että pakkaus täyttää kestävyys- ja merkintävaatimukset, riippumatta siitä, kuka ehkä on tosiasiallisesti laatinut EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen tai jotkin sen osat.

Jos kuitenkin yritys, joka suunnitteluttaa tai valmistuttaa pakkauksen tai pakatun tuotteen omalla nimellään tai tavaramerkillään, on mikroyritys ja pakkauksen toimittava yritys sijaitsee samassa jäsenvaltiossa, valmistaja on kyseinen pakkauksen toimittaja (3 artiklan 1 kohdan 13 alakohdan b alakohta). Sillä, onko myös jälkimmäinen yritys mikroyritys, ei ole merkitystä. Esimerkiksi jos pakkauksen valmistaja on mikroyritys mutta pakatun tuotteen valmistaja ei, poikkeusta ei sovelleta. Jos pakkauksen valmistaja ei ole mikroyritys mutta pakatun tuotteen valmistaja on, poikkeusta sovelletaan ja valmistajana olisi pakkaus- ja pakkausjäteasetusta sovellettaessa pidettävä pakkauksen valmistajaa.

Suosituksen 2003/361/EY ([9]) mukaan yritys on mikroyritys, jos sen palveluksessa on vähemmän kuin kymmenen henkilöä ja sen vuotuinen liikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa. Franchise-oikeuden saajaa voidaan pitää mikroyrityksenä, jos franchise-oikeuden antaja omistaa alle 25 prosenttia sen pääomasta tai äänimäärästä eikä käytä määräysvaltaa tai ratkaisevaa vaikutusvaltaa franchise-oikeuden saajaan. Jos franchise-oikeuden antaja omistaa yli 25 prosenttia pääomasta tai äänimäärästä ja käyttää määräysvaltaa tai ratkaisevaa vaikutusvaltaa, asiaankuuluvat kynnysarvot on laskettava laskemalla yhteen franchise-oikeuden antajan vastaavat tiedot suosituksen 2003/361/EY 3 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti.

Jos pakkauksessa ei ole toiminimeä tai tuotenimeä, valmistaja voi olla joko toimittaja (eli henkilö, joka todellisuudessa valmistaa pakkauksen) tai henkilö, joka saattaa pakattuja tuotteita markkinoille. Ratkaiseva peruste on se, kuka tekee tilauksen ja päättää kyseisen pakkauksen suunnitteluerittelmistä.

Edellä kuvattua lähestymistapaa sovelletaan myös uudelleenkäytettäviin pakkauksiin. Ratkaiseva peruste on se, kuka pakkauksen omalla nimellään tai tavaramerkillään suunnitteluttava tai valmistuttava luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on. Tätä kysymystä on kuitenkin hyödyllistä selventää tarkemmin tarkastelemalla sitä uudelleenkäyttöjärjestelmien asiayhteydessä.

Kun pakkaukset suunnitellaan pakatun tuotteen valmistajien erityisten vaatimusten mukaisesti ja niissä on valmistajien tavaramerkki, uudelleenkäytettävien pakkausten valmistajia ovat jälkimmäiset (eli käyttäjät). Näin on erityisesti avoimen kierron uudelleenkäyttöjärjestelmissä ([10]).

Jos kuitenkin yritys, joka suunnitteluttaa ja valmistuttaa uudelleenkäytettävät pakkaukset nimellään ja tavaramerkillään, on mikroyritys ja pakkauksen valmistava yritys sijaitsee samassa jäsenvaltiossa, valmistaja on jälkimmäinen yritys. Sillä, onko myös jälkimmäinen yritys mikroyritys, ei ole merkitystä.

Kun uudelleenkäytettävä pakkaus suunnitellaan uudelleenkäyttöjärjestelmän järjestelmänhaltijan erityisvaatimusten mukaisesti ja siinä on tämän tavaramerkki, valmistaja on uudelleenkäyttöjärjestelmän järjestelmänhaltija. Näin on erityisesti suljetun kierron uudelleenkäyttöjärjestelmissä ([11]). Jos uudelleenkäytettävässä pakkauksessa ei ole erityistä tavaramerkkiä, valmistaja on pakkauksen valmistaja, ellei käyttäjää (eli uudelleenkäyttöjärjestelmän järjestelmänhaltijaa) voida tunnistaa tällaisen pakkauksen ja sen suunnittelun tilaajaksi.

([9]) Komission suositus, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (tiedoksiannettu K(2003) 1422) (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

([10]) Asetuksen liitteessä VI olevan c kohdan mukaan avoimen kierron järjestelmällä tarkoitetaan ”uudelleenkäyttöjärjestelmää, jossa uudelleenkäytettävä pakkaus kiertää määrittämättömän järjestelmään osallistujien määrän keskuudessa siten, että pakkauksen omistajuus vaihtuu yhdessä tai useammassa vaiheessa uudelleenkäyttöprosessia”.

([11]) Asetuksen liitteessä VI olevan b kohdan mukaan suljetun kierron järjestelmällä tarkoitetaan ”uudelleenkäyttöjärjestelmää, jossa järjestelmänhaltija tai sen kanssa yhteistyössä toimiva, järjestelmään osallistujista koostuva ryhmä toteuttaa pakkauksen kierron ilman, että pakkauksen omistajuus vaihtuu”.

3. **Pakkauksen tuottajan määritelmä**

Säännökset:

Johdanto-osan 122 kappaleessa todetaan seuraavaa: *”Tässä asetuksessa pyritään määrittelemään selkeästi yksi tuottaja per pakkausyksikkö riippumatta siitä, onko kyse tyhjistä pakkauksista vai tuotteita sisältävistä pakkauksista. Yleisenä sääntönä tuottajan olisi oltava se talouden toimija, joka jäsenvaltioon sijoittautuneena valmistajana, maahantuojana tai jakelijana asettaa pakattuja tuotteita saataville kyseisen jäsenvaltion alueelta ja samalla alueella. Tähän sisältyvät kaikki jakelua, kulutusta tai käyttöä koskevat tarjoukset, jotka voisivat johtaa tosiasialliseen tarjontaan. Jos siis yritys ostaa pakatun tuotteen muusta jäsenvaltiosta kuin siitä, johon yritys on sijoittautunut, tai kolmannesta maasta ja toimittaa kyseisen pakatun tuotteen siinä jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut, kyseisen yrityksen olisi katsottava olevan tuottaja, sillä se on ensimmäinen yritys, joka asettaa pakatun tuotteen saataville kyseisen jäsenvaltion alueella. Verkkoalustojen osalta tuotteen alkuperäisen tarjoamisen olisi katsottava olevan saataville asettamista tuottajan määritelmän tarkoittamassa merkityksessä. Jotta kuitenkin minimoitaisiin tarpeetonta hallinnollista taakkaa kuljetuspakkauksia, alkutuotannon pakkauksia tai palvelupakkauksia, joko kertakäyttöisinä tai uudelleentäytettävinä pakkauksina, myyntipaikassa täyttävien pienten yritysten osalta, tuottajan olisi oltava tällaisten pakkausten valmistaja, jakelija tai maahantuoja, joka asettaa pakkaukset ensimmäistä kertaa saataville jäsenvaltion alueelta, sillä kyseisellä talouden toimijalla on parhaat mahdollisuudet noudattaa laajennettua tuottajan vastuuta koskevia velvoitteita.”*

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 15 alakohdan mukaan *tuottajalla* tarkoitetaan *”valmistajaa, maahantuojaa tai jakelijaa, johon käytetystä myyntitavasta riippumatta, mukaan lukien etäsopimukset, soveltuu yksi seuraavista:*

a) valmistaja, maahantuoja tai jakelija on sijoittautunut jäsenvaltioon ja asettaa ensimmäistä kertaa kyseisen jäsenvaltion alueelta ja kyseisellä samalla alueella saataville kuljetuspakkauksen, palvelupakkauksen tai alkutuotannon pakkauksen joko kertakäyttöisenä pakkauksena tai uudelleenkäytettävänä pakkauksena; tai

b) valmistaja, maahantuoja tai jakelija on sijoittautunut jäsenvaltioon ja asettaa ensimmäistä kertaa kyseisen jäsenvaltion alueelta ja kyseisellä samalla alueella saataville tuotteita, jotka on pakattu johonkin muuhun kuin a alakohdassa tarkoitettuun pakkaukseen; tai

c) valmistaja, maahantuoja tai jakelija on sijoittautunut jäsenvaltioon tai kolmanteen maahan ja asettaa ensimmäistä kertaa toisen jäsenvaltion alueella suoraan loppukäyttäjien saataville kuljetuspakkauksen, palvelupakkauksen tai alkutuotannon pakkauksen, joko kertakäyttöisenä pakkauksena tai uudelleenkäytettävänä pakkauksena; tai

d) valmistaja, maahantuoja tai jakelija on sijoittautunut jäsenvaltioon tai kolmanteen maahan ja asettaa ensimmäistä kertaa toisen jäsenvaltion alueella suoraan loppukäyttäjien saataville tuotteen, joka on pakattu muuhun pakkaukseen kuin c alakohdassa tarkoitettuun pakkaukseen; tai

e) valmistaja, maahantuoja tai jakelija on sijoittautunut jäsenvaltioon ja purkaa pakattuja tuotteita olematta loppukäyttäjä, paitsi jos joku toinen henkilö on a, b, c tai d alakohdassa määritelty tuottaja”.

Komission tulkinta:

Tuottajat ja valmistajat määritellään pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa eri tarkoituksiin. Tuottaja vastaa pakkausjätteen keräys- ja hyödyntämiskustannuksista kyseisessä jäsenvaltiossa (45 artiklan 1 kohta). Tätä varten tuottajan on rekisteröidyttävä ja raportoitava asianomaisille kansallisille viranomaisille 44 artiklan mukaisesti ja maksettava laajennetun tuottajan vastuun maksu siinä jäsenvaltiossa, jossa pakkauksen odotetaan päätyvän jätteeksi. Jos maksut maksetaan jäsenvaltiossa ja jakelija asettaa pakkauksen myöhemmin ensimmäistä kertaa saataville toisen jäsenvaltion alueella, maksut on palautettava. Valmistajan on kuitenkin 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti varmistettava, että pakkaus täyttää 5–12 artiklassa määritellyt kestävyys- ja merkintävaatimukset, ennen kuin se asetetaan ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla. Pakkauksella on koko EU:ssa vain yksi valmistaja (ks. 3 jakso).

Yhteenveto valmistajien ja tuottajien eri rooleista pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa

	Valmistaja	Tuottaja
Määritelmä	Pakkauksen tai pakatun tuotteen valmistajat. Edellä esitetyn mukaisesti pakkauksen valmistaja ei ole pakkauksen valmistava henkilö vaan henkilö, joka ”tekee tilauksen ja päättää pakkauksen suunnitteluerityelmistä”. Poikkeuksena ovat tuotemerkin omistajat, jos ne ovat mikroyrityksiä ja pakkauksen toimittava henkilö sijaitsee samassa jäsenvaltiossa.	Valmistaja, maahantuoja tai jakelija, joka asettaa pakkaukset tai pakatut tuotteet ensimmäistä kertaa saataville sijoittautumisjäsenvaltiossaan tai suoraan loppukäyttäjien saataville toisessa jäsenvaltiossa.
Määrä	Yksi talouden toimija koko EU:n alueella.	Talouden toimija, joka asettaa pakkaukset ensimmäistä kertaa saataville sen jäsenvaltion alueella, jossa pakkauksen odotetaan päätyvän jätteeksi.
Tehtävä	Varmistaa, että pakkaus on kestävyys- ja merkintävaatimusten mukainen.	Rahoittaa jätehuoltoa siinä jäsenvaltiossa, jossa pakkauksen odotetaan päätyvän jätteeksi.

Tuottaja on jakelu- ja toimitusketjuun kuuluva yritys, joka vastaa laajennettua tuottajan vastuuta koskevien velvoitteiden täyttämisestä jäsenvaltiossa (45 artikla).

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa pyritään määrittelemään selvästi yksi tuottaja kutakin pakkausta kohden riippumatta siitä, onko kyseessä tyhjä pakkaus, kuten kuljetus- tai palvelupakkaus, vai pakkaus, joka sisältää tuotteita, kun se asetetaan saataville markkinoilla, kuten myynti- tai ryhmäpakkaus.

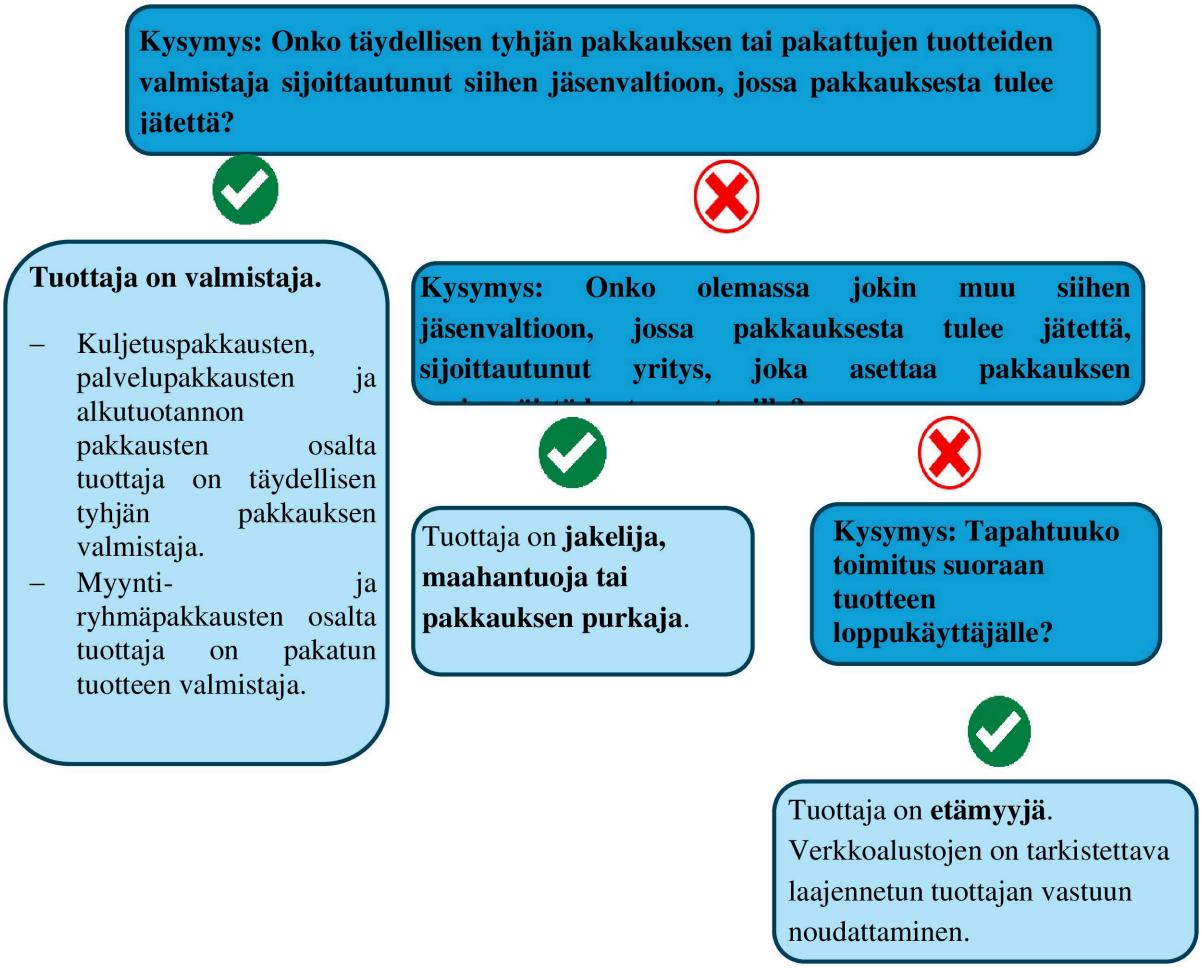
Sen määrittämiseksi, missä jäsenvaltiossa laajennettua tuottajan vastuuta koskevia velvoitteita sovelletaan, on tarpeen tarkistaa, missä pakkaus asetetaan ensimmäisen kerran saataville jonkin jäsenvaltion alueella. Käytännössä tämä on yleensä se paikka, jossa pakkaus täytetään.

Tuottajan määritelmällä pyritään yksilöimään talouden toimija, oli se sitten valmistaja, maahantuoja tai jakelija, joka on vastuussa laajennettua tuottajan vastuuta koskevista velvoitteista siinä jäsenvaltiossa, jossa pakattu tuote saatetaan kulutukseen ja jossa sen näin ollen odotetaan päätyvän jätteeksi. Näin ollen valmistaja ja tuottaja eivät välttämättä aina ole sama talouden toimija ja se, kuka pakkausten tuottaja on, riippuu 1) markkinoille saatetun pakkauksen tyypistä, 2) siitä, onko pakkaus siinä jäsenvaltiossa, jossa se on valmistettu, ja 3) siitä, myydäänkö pakattu tuote loppukäyttäjälle vai jaellaanko sitä edelleen.

Jos pakkaus tai pakattu tuote viedään EU:n ulkopuolelle, jossa sen odotetaan päätyvän jätteeksi, pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen mukaisia laajennettua tuottajan vastuuta koskevia velvoitteita ei enää sovelleta tuottajaan.

Pakkaus on usein osa pitkää toimitus- ja jakeluketjua, jossa se asetetaan saataville useita kertoja. Riippumatta siitä, asetetaanko pakkaus edelleen saataville samassa jäsenvaltiossa ja minkä kokoinen talouden toimija on, tuottaja on se talouden toimija, joka asettaa pakkauksen ensimmäistä kertaa saataville jäsenvaltiossa. Markkinoille saattamiseen sisältyvät kaikki jakelua, kulutusta tai käyttöä koskevat tarjoukset, jotka voivat johtaa pakkausten tai pakattujen tuotteiden tosiasialliseen tarjontaan. Verkkomyynnissä tuotteen tarjoamisen suoraan loppukäyttäjälle katsotaan olevan saataville asettamista loppukäyttäjän jäsenvaltion markkinoilla.

Alla on havainnollistava kaavio siitä, miten EU:ssa toimiva tuottaja voidaan määritellä.

Kuljetuspakkausten tuottajien yksilöimiseksi on otettava huomioon tuottajan määritelmä ja seuraavat tekijät:

1) Onko esine valmis täyttämään pakkauksen tehtävän? Kuljetuspakkaus koostuu usein useista osista tai lisäosista, jotka eivät itsessään täytä pakkauksen tehtävää. Jos pakkaus on valmis täyttämään pakkauksen tehtävän vasta, kun siihen on lisätty muita osia, sen kokoaja on valmistaja ja ensimmäinen mahdollinen tuottaja.

2) Kuka on kuljetuspakkauksen valmistaja? Myynti- ja ryhmäpakkauksista poiketen tyhjälle pakkaukselle on yksilöitävä kuljetuspakkauksen tuottaja, koska markkinoille ensimmäistä kertaa saatettava pakkaus on usein juuri tyhjä pakkaus. Jos kuljetuspakkauksessa on kuitenkin jokin nimi tai tavaramerkki, tuottaja on yleensä pakkauksen täyttäjä. Jos kuljetuspakkausta ei voida tunnistaa yksilöllisesti, tuottaja on yleensä pakkauksen todellinen valmistaja (ks. lähemmin valmistajan määritelmää koskeva 3 kohta).

3) Missä jäsenvaltiossa ja kenen saataville pakkaus asetetaan? Jos kuljetuspakkaus asetetaan ensimmäistä kertaa saataville muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, johon pakkauksen valmistaja on sijoittautunut, tuottaja on valmistaja ainoastaan siinä tapauksessa, että pakkauksen vastaanottaja on pakatun tuotteen loppukäyttäjä. Jos näin ei ole, tuottaja on vastaanottaja.

Esimerkkinä voidaan esittää tilanne, jossa yritys A valmistaa jäsenvaltiossa suuria pahvilaatikoita, joissa ei ole nimeä eikä tavaramerkkiä. Yritys A myy tyhjät pahvilaatikot yritykselle B samassa jäsenvaltiossa. Tässä liiketoimessa tuottaja on yritys A. Jos pahvilaatikossa on kuitenkin yrityksen B nimi tai tavaramerkki, tuottaja kyseisessä jäsenvaltiossa on yritys B. Jos yritys B myy täytetyt pahvilaatikot yritykselle C toisessa jäsenvaltiossa, tuottaja kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa on yritys C. Jos taas pahvilaatikot viedään kolmanteen maahan, tuottajaa ei ole missään jäsenvaltiossa, koska laatikoiden ei odoteta päätyvän jätteeksi EU:ssa.

Myyntipakkausten osalta tuottaja on se talouden toimija, joka täyttää pakkauksen ja asettaa sen ensimmäistä kertaa saataville jäsenvaltion alueella. Esimerkkinä voidaan esittää tilanne, jossa yritys D täyttää astian hedelmillä ja myy pakatut hedelmät supermarketille samassa jäsenvaltiossa. Tässä tapauksessa tuottajaksi kyseisessä jäsenvaltiossa katsotaan yritys D, koska se asettaa pakkauksen ensimmäistä kertaa saataville ja pakkauksen odotetaan päätyvän jätteeksi kyseisen jäsenvaltion alueella. Jos yritys D kuitenkin myy pakatut hedelmät supermarketille toisessa jäsenvaltiossa, tuottaja on tämä toisessa jäsenvaltiossa sijaitseva supermarket, koska se saattaa pakatut hedelmät ensimmäistä kertaa markkinoille kyseisessä jäsenvaltiossa, jossa niistä tulee jätettä.

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 15 alakohdan d alakohdassa kuvatussa tilanteessa tuottajaksi määritellään se valmistaja, maahantuoja tai jakelija, joka asettaa pakatut tuotteet ensimmäisen kerran suoraan loppukäyttäjien saataville toisen jäsenvaltion alueella. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 23 alakohdan mukaan *loppukäyttäjällä* tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka asuu EU:ssa ja jonka saataville tuote on asetettu kuluttajana taikka ammattimaisena loppukäyttäjänä ja joka ei enää aseta kyseistä tuotetta saataville markkinoilla samassa muodossa. Edellä esitetyn esimerkin perusteella voidaan tarkentaa, että jos yrityksellä D on verkkokauppa, jossa se myy pakattuja hedelmiä hedelmien loppukäyttäjälle toisessa jäsenvaltiossa, yritys D on tuottaja ja sen on täytettävä laajennettua tuottajan vastuuta koskevat velvoitteet toisessa jäsenvaltiossa.

Ratkaiseva tekijä on näin ollen se, käyttääkö ammattimainen loppukäyttäjä tuotetta tuotannossaan eikä sen vuoksi aseta tuotetta edelleen saataville samassa muodossa. Logistiikkayrityksiä, jotka vastaanottavat pakattuja tuontitavaroita kolmansista maista ja suorittavat käsittelytoimia, kuten pakkausten purkamista tai uudelleenpakkaamista määrältään pienempiin pakkauksiin ennen pakatun tuotteen lähettämistä, ei pidetä loppukäyttäjinä. Ne ovat pikemminkin kuljetuspakkausten valmistajia, jos tuote pakataan uudelleen, vaikka ne eivät omistakaan pakattuja tuotteita.

4. **Maahantuojan määritelmä ja sivuliikkeen asema**

Säännös:

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan mukaan *maahantuojalla* tarkoitetaan *"unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannesta maasta tuotavan pakkauksen markkinoille"*.

Komission tulkinta:

Maahantuojan määritelmä perustuu asetuksen (EU) 2019/1020 ([12]) 3 artiklan 9 kohdassa olevaan *maahantuojan* määritelmään, ja sitä olisi tulkittava EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpanoa koskevassa sinisessä oppaassa ([13]) annettujen yleisten tulkintaohjeiden mukaisesti. Tästä seuraa, että kahden kumulatiivisen edellytyksen on täytyttävä: a) maahantuojan on oltava sijoittautunut EU:hun ja b) saatettava EU:n ulkopuolelta peräisin olevia pakkauksia tai pakattuja tuotteita markkinoille.

Sijoittautumisen käsitettä on tulkittava siten, että maahantuojalla on virallinen osoite jäsenvaltiossa täytäntöönpanoa ja markkinavalvontaa koskevan oikeudellisen toimivallan varmistamiseksi ja takeena siitä, että unionissa on vaatimustenmukaisuudesta, jäljitettävyydestä ja korjaavista toimista vastaava toimija.

Useimmissa tapauksissa sivuliike ei ole erillinen oikeushenkilö, ja koska se toimii vain emoyhtiön nimissä, se ei vastaa itsenäisesti oikeuksista tai velvollisuuksista. Näin ollen sivuliikkeen tekemät sopimukset sitovat oikeudellisesti emoyhtiötä.

([12]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1020, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1).

([13]) Komission tiedonanto – Sininen opas – EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpano-opas 2022 (EUVL C 247, 29.6.2022, s. 1).

EU:n ja kansallisen verolainsäädännön mukaan sivuliikettä kohdellaan verotuksessa yleensä pysyvänä toimipaikkana ([14]). Verovelvoitteet ja verorekisteröinti eivät kuitenkaan anna sivuliikkeille erillistä oikeushenkilöllisyyttä eivätkä muuta niiden asemaa sääntelyn noudattamisen kannalta. Useissa unionin tuomioistuimen ratkaisuissa ([15]) vahvistetaan, että kiinteä toimipaikka ei vastaa yhtiön perustamista.

Koska sivuliikkeellä ei ole erillistä oikeushenkilöllisyyttä, sitä ei voida pitää pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen mukaisena maahantuojana. Vaatimuksella *sijoittautumisesta* tarkoitetaan EU:hun sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, ei pelkästään sivuliikettä. Sivuliikkeestä voi tulla erillinen oikeushenkilö (eli tytäryhtiö), jos se perustetaan jäsenvaltion lainsäädännön nojalla, sillä on oma oikeushenkilöllisyys ja omat oikeudet ja velvoitteet ja se voi omistaa omaisuutta ja esiintyä itsenäisesti kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä.

Sen vuoksi EU:n ulkopuolisen valmistajan, jolla on vain sivuliike EU:ssa, on joko perustettava tytäryhtiö EU:hun tai nimettävä asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 19 alakohdassa määritelty valtuutettu edustaja, jos jäsenvaltio, jonka alueella se asettaa pakkauksia tai pakattuja tuotteita ensimmäistä kertaa saataville, sitä edellyttää.

Samaa päättelyä sovelletaan kysymykseen siitä, voiko EU:n ulkopuolisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön sivuliike olla asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 18 alakohdassa määritelty *jakelija*.

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa säädettyjä laajennettua tuottajan vastuuta koskevia velvoitteita sovelletaan *tuottajiin* (valmistajiin, maahantuojiin tai jakelijoihin), jotka asettavat pakkaukset tai pakatut tuotteet ensimmäistä kertaa saataville jäsenvaltion alueella (ks. tämän asiakirjan 4 kohta). Asetuksessa ei nimenomaisesti uloteta laajennettua tuottajan vastuuta koskevia velvoitteita koskemaan yhteisöjä, jotka ovat ainoastaan rekisteröityneitä arvonlisäverollisiksi tai joilla on kiinteä toimipaikka mutta joilla ei ole oikeushenkilöllisyyttä. Väite, jonka mukaan pelkkä alv-rekisteröityminen vastaisi *sijoittautumista* laajennettua vastuuta koskevia velvoitteita sovellettaessa, olisi ristiriidassa 3 artiklan 1 kohdan 17 alakohdassa esitetyn maahantuojan yhdenmukaistetun määritelmän kanssa. Jäsenvaltiot eivät voi asettaa lisävaatimuksia, jotka veisivät pohjaa tuottajan ja maahantuojan käsitteiden yhdenmukaistamiselta pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen mukaisesti.

5. **PFAS-aineiden käyttöä elintarvikepakkauksissa koskevien rajoitusten noudattamisen valvonta ja varastojen loppuminen**

Säännökset:

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 13 alakohdan mukaan *valmistajalla* tarkoitetaan *”luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä”*, joka *”suunnitteluttaa tai valmistuttaa pakkauksen tai pakatun tuotteen omalla nimellään tai tavaramerkillään […]”*.

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 10 alakohdan mukaan *markkinoille saattamisella* tarkoitetaan *”pakkauksen, joko tyhjänä tai tuotteen kanssa, asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla”*. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdan mukaan *asettamisella saataville jäsenvaltion alueella* tarkoitetaan *”pakkauksen, joko tyhjänä tai tuotteen kanssa, toimittamista […] jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta”*.

Asetuksen 5 artiklan 5 kohdassa säädetään seuraavaa: *”Elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia pakkauksia ei saa 12 päivästä elokuuta 2026 alkaen saattaa markkinoille, jos ne sisältävät per- ja polyfluorattuja alkyyliyhdisteitä, jäljempänä ’PFAS-aineet’, vähintään seuraavia raja-arvoja vastaavina pitoisuuksina, siltä osin kuin pakkausten, jotka sisältävät tällaisia pitoisuuksia PFAS-aineita, markkinoille saattamista ei ole kielletty jonkin muun unionin säädöksen nojalla:*

a) 25 ppb minkä tahansa PFAS-aineen osalta mitattuna kohdennetulla PFAS-aineiden analyysillä (polymeerisiä PFAS-aineita ei oteta huomioon kvantifioinnissa);

b) 250 ppb PFAS-aineiden summalle mitattuna kohdennetun PFAS-aineiden analyysin summana ja tapauksen mukaan lähtöaineiden aiemman hajoamisen kanssa (polymeerisiä PFAS-aineita ei oteta huomioon kvantifioinnissa); ja

([14]) OECD:n malliverosopimuksen 5 artiklan mukaan pysyvällä toimipaikalla tarkoitetaan kiinteää toimipaikkaa, jonka kautta harjoitetaan yrityksen koko liiketoimintaa tai sen osaa. Kyseisen artiklan mukaan pysyviä toimipaikkoja ovat erityisesti a) johdon sijaintipaikka, b) sivuliike ja c) toimisto.

([15]) Unionin tuomioistuimen tuomio 7.4.2022, Berlin Chemie, C-333/20, EU:C:2022:291; unionin tuomioistuimen tuomio 13.6.2024, Adient, C-533/22, EU:C:2024:501.

c) 50 ppm PFAS-aineiden osalta (mukaan lukien polymeeriset PFAS-aineet); jos fluorin kokonaismäärä on yli 50 mg/kg, asetuksen (EY) N:o 1907/2006 3 artiklan 9 alakohdassa määritellyn valmistajan, 11 alakohdassa määritellyn maahantuojan tai 13 alakohdassa määritellyn jatkokäyttäjän on pyynnöstä toimitettava tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 13 alakohdassa määritellylle valmistajalle tai 17 alakohdassa määritellylle maahantuojalle todisteet fluorin määrästä, joka on mitattu joko PFAS-aineiden tai muiden kuin PFAS-aineiden pitoisuutena, jotta ne voivat laatia tämän asetuksen liitteessä VII tarkoitetut tekniset asiakirjat.”

Komission tulkinta:

Elintarvikepakkaukset ovat pakkauksia, jotka on tarkoitettu kosketukseen elintarvikkeiden kanssa tai jotka ovat jo kosketuksissa elintarvikkeiden kanssa ja jotka on tarkoitettu tähän tarkoitukseen EU:n elintarvikelainsäädännön soveltamisalan mukaisesti.

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa tarkoitetut valvontaviranomaiset ovat markkinavalvontasäännöistä annetun asetuksen (EU) 2019/1020 nojalla toimivaltaisia todentamaan, että PFAS-aineita koskevia rajoja noudatetaan.

On olemassa useita protokollia ja menetelmiä, joilla testataan PFAS-aineiden esiintymistä eri matriiseissa, mutta EU:n tasolla ei ole elintarvikepakkauksissa esiintyviä PFAS-aineita koskevaa yhdenmukaistettua menetelmää. Tässä yhteydessä suositellaan seuraavaa vaiheittaista lähestymistapaa, joka perustuu uusimpiin analyysivalmiuksiin ja asiaankuuluvien matriisien PFAS-testauksen meta-analyysiin, jotta PFAS-aineita koskevien raja-arvojen noudattamista voidaan valvoa niiden soveltamispäivästä eli 12. elokuuta 2026 alkaen:

1) Fluorin kokonaismäärän (TF) määrittäminen (vaihe 1): Jos TF on alle 50 mg/kg ([16]), näytettä voidaan pitää vaatimustenmukaisena.

2) Jos TF on yli 50 mg/kg, vaiheessa 2 voidaan käyttää esimerkiksi pyrolyysi-kaasukromatografia-massaspektrometriaa sen vahvistamiseksi, onko fluori orgaanista (PFAS) vai epäorgaanista. Jos orgaanisen fluorin määrä on alle 50 mg/kg, näytettä voidaan pitää vaatimustenmukaisena.

3) Vaiheessa 3 suositellaan suoraa TOP-analyysiä (Total Oxidizable Precursor Assay) pitoisuusrajojen 25 µg/kg ([17]) ja 250 µg/kg noudattamisen tarkistamiseksi.

Tällä hetkellä komission saatavilla olevan näytön perusteella kaikki testin 1 perusteella vaatimustenmukaiset näytteet ovat vaatimustenmukaisia myös testien 2 ja 3 perusteella.

Tämä ei rajoita asetuksen (EU) 2017/625 soveltamista tarkastuksiin, joita tehdään elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia materiaaleja ja tarvikkeita koskevien sääntöjen noudattamisen todentamiseksi, mukaan lukien pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 5 artiklan 5 kohdassa vahvistetut säännöt.

Ennen 12. elokuuta 2026 valmistettujen PFAS-aineita sisältävien pakkausten osalta pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa ei säädetä varastojen loppumista koskevasta siirtymäkaudesta. Sen vuoksi 12. elokuuta 2026 jälkeen markkinoille saatettujen elintarvikepakkausten on täytettävä tässä asetuksessa säädetyt PFAS-aineita koskevat raja-arvot, kun taas ennen 12. elokuuta 2026 markkinoille saatetut pakkaukset voidaan pitää markkinoilla eikä niitä tarvitse poistaa sieltä. Kierrätettyjä materiaaleja sisältäviin pakkauksiin ei sovelleta poikkeuksia.

Yleensä elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvat myyntipakkaukset ja ryhmäpakkaukset saatetaan markkinoille täytettyinä, jos lopulliset jalostusvaiheet, kuten pakkauksen sulkemisprosessit, voivat vaikuttaa pakkauksen vaatimustenmukaisuuteen, kun taas kuljetus- ja palvelupakkaukset saatetaan markkinoille tyhjinä.

EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpanoa koskevan sinisen oppaan ([18]) mukaan markkinoille saattaminen tapahtuu, kun osapuolten välillä on tarjous tai sopimus *”kyseistä tuotetta koskevan omistusoikeuden, hallintaoikeuden tai muun oikeuden siirtämiseksi”*. Siirto voidaan tehdä *”maksua vastaan tai maksutta”*, kun tuotteen valmistusvaihe on päättynyt. Näin ollen valmistaja voisi saattaa markkinoille tyhjiä tai täytettyjä elintarvikepakkauksia vain siirtämällä niiden laillisen omistuksen. Tuotujen pakkausten tai pakattujen tuotteiden osalta merkityksellinen ajankohta on ”luovutus vapaaseen liikkeeseen” tullimenettelyn päättyessä.

([16]) mg/kg = ppm.
([17]) µg/kg = ppb.
([18]) Komission tiedonanto Sininen opas – EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpano-opas 2022 (EUVL C 247, 29.6.2022, s. 1).

6. **Pakkauksen kierrätettävyyttä koskevan vaatimuksen soveltamispäivä**

Säännökset:

6 artiklan 1 kohta: *"Kaikkien markkinoille saatettujen pakkausten on oltava kierrätettäviä."*

6 artiklan 2 kohta: *"Pakkaus katsotaan kierrätettäväksi, jos se täyttää seuraavat edellytykset:*

a) se on suunniteltu materiaalien kierrätystä varten, mikä mahdollistaa tuloksena saatavien alkuperäisiin materiaaleihin nähden riittävän korkealaatuisten uusioraaka-aineiden käytön 4 kohdan mukaisesti primaariraaka-aineiden korvaamiseksi; ja

b) kun siitä tulee jätettä, se voidaan erilliskerätä 48 artiklan 1 ja 5 kohdan mukaisesti ja lajitella tiettyihin jätevirtoihin ilman, että se vaikuttaa muiden jätevirtojen kierrätettävyyteen, ja kierrättää laajamittaisesti tämän artiklan 5 kohdan mukaisesti vahvistetun menetelmän perusteella.

Pakkauksen, joka on 4 kohdan nojalla annettujen delegoitujen säädösten mukainen, katsotaan täyttävän tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa asetetun edellytyksen.

Pakkauksen, joka on 4 kohdan nojalla annettujen delegoitujen säädösten ja 5 kohdan nojalla annettujen täytäntöönpanosäädösten mukainen, katsotaan täyttävän tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa asetetut edellytykset.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohtaa sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2030 alkaen tai 24 kuukauden kuluttua 4 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla annettujen delegoitujen säädösten voimaantulopäivästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohtaa sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2035 alkaen tai, laajamittaista kierrätystä koskevan vaatimuksen osalta 1 päivästä tammikuuta 2035 alkaen tai viiden vuoden kuluttua 5 kohdan nojalla annettujen täytäntöönpanosäädösten voimaantulopäivästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi."

Komission tulkinta:

Asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että kaikki markkinoille saatetut pakkaukset ovat kierrätettäviä, asettamatta erityistä tämän säännöksen soveltamista koskevaa määräaikaa, mikä tarkoittaa, että sitä sovelletaan 12. elokuuta 2026 alkaen.

Asetuksen 6 artiklan 2 kohdan a alakohtaa *"sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2030 alkaen tai 24 kuukauden kuluttua 4 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla annettujen delegoitujen säädösten voimaantulopäivästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi*". Asetuksen 6 artiklan 4 kohdan mukaan komission olisi annettava delegoitu säädös, jolla yhdenmukaistetaan täysin kierrätettävyyden suunnittelussa noudatettavat vaatimukset ja siihen liittyvä arviointimenetelmä, viimeistään 1. tammikuuta 2028.

Asetuksen 6 artiklan 1 kohta on samankaltainen kuin pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin (EU) 94/62/EY, jäljempänä 'pakkaus- ja pakkausjätedirektiivi', liitteessä II olevan 3 kohdan a alakohdan perusvaatimus, joka liittyy materiaaleja kierrättämällä hyödynnettäviin pakkauksiin, mutta se ei ole aivan samanlainen. Vaikka pakkaus- ja pakkausjätedirektiivi sisältää esimerkiksi pakkausten koostumusta ja suunnittelua koskevia perusvaatimuksia, sillä ei luotu yhdenmukaistettuihin kierrätettävyyskriteereihin kytkettyä yhdenmukaista teknistä dokumentaatiota koskevaa velvoitetta. Lisäksi materiaaleja kierrättämällä hyödynnettävää pakkausta koskevan perusvaatimuksen (pakkaus- ja pakkausjätedirektiivin liitteessä II olevan 3 kohdan a alakohta) sanamuoto on epämääräinen ja vaikea panna oikeudellisesti täytäntöön. Näin ollen valmistajien on siihen päivään saakka, jona pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 6 artiklan 2 kohdan a alakohtaa (suunnittelu kierrätystä varten) aletaan soveltaa, noudatettava ainoastaan niitä vaatimuksia, jotka sisältyvät pakkaus- ja pakkausjätedirektiiviin ja asiaan liittyviin yhdenmukaistettuihin standardeihin (esimerkiksi EN 13430:2004 "Vaatimukset pakkauksille, jotka ovat hyödynnettävissä materiaalia kierrättämällä" ([19])).

([19]) Pakkauksista ja pakkausjätteistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/62/EY täytäntöönpanoon liittyvä komission tiedonantoETA:n kannalta merkityksellinen teksti (EUVL C 44, 19.2.2005, s. 23).

Sen jälkeen, kun 6 artiklan 4 kohdan mukainen delegoitu säädös on annettu, valmistajilla on 24 kuukautta aikaa noudattaa kierrätettävyyden suunnittelua koskevia vaatimuksia ja varmistaa, että markkinoille saatetaan ainoastaan pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa tarkoitettuja kierrätettäviä pakkauksia. Jos tämä delegoitu säädös tulee voimaan 1. tammikuuta 2028 jälkeen, vaatimuksia sovelletaan 24 kuukauden kuluttua tuosta päivästä.

Valmistajien ei tarvitse suorittaa pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 38 artiklan eikä liitteen VII mukaista vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyä kierrätettävyyden osalta ennen pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 6 artiklan 4 kohdan mukaisen delegoidun säädöksen (tai delegoitujen säädösten) voimaantuloa.

7. **Poikkeukset kierrätysmateriaalin osuutta koskevista tavoitteista**

Säännökset:

Asetuksen johdanto-osan 50 kappale: *”Elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvan kierrätysmuovin on täytettävä komission asetuksessa (EU) 2022/1616 asetetut vaatimukset, mukaan lukien kierrätystekniikoita koskevat vaatimukset. Muovipakkausten osalta, paitsi jos pakkaus on valmistettu polyetyleenitereftalaatista (PET), on aiheellista uudelleenarvioida riittävän ajoissa ennen kierrätysmateriaalin osuutta koskevien vaatimusten soveltamispäivää tällaisille muovipakkauksille soveltuvan kierrätysteknologian saatavuutta. Arviointiin olisi myös kuuluttava se, missä määrin tällaiselle teknologialle on myönnetty lupia asiaankuuluvien unionin sääntöjen nojalla ja missä määrin sitä on käytännössä otettu käyttöön. Kyseisen arvioinnin perusteella saattaa olla tarpeen säätää tietyille kontaktimateriaaleista valmistettaville muovipakkauksille poikkeuksia kierrätysmateriaalin osuutta koskevista vaatimuksista tai muuttaa tässä asetuksessa säädettyjä poikkeuksia. Tätä varten komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädöksiä SEUT 290 artiklan mukaisesti.”*

Asetuksen 7 artiklan 5 kohdassa säädetään seuraavaa: *”Edellä olevaa 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta*

a) muovipakkauksiin, joiden on tarkoitettu olevan kosketuksessa elintarvikkeen kanssa, jos kierrätysmateriaalin osuus vaarantaa ihmisten terveyden ja johtaa siihen, että pakatut tuotteet eivät ole asetuksen (EY) N:o 1935/2004 mukaisia;

b) muoviosiin, joiden osuus koko pakkausyksikön kokonaispainosta on alle 5 prosenttia.”

Asetuksen 7 artiklan 12 kohta: *”Komissio arvioi viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2028, onko tarpeen säätää poikkeuksia 1 kohdan b ja d alakohdassa tiettyjen muovipakkausten osalta säädetyistä kierrätysmateriaalin vähimmäisprosenttiosuuksista tai tarkistaa 4 kohdassa olevaa luetteloa poikkeuksista tiettyjen muovipakkausten osalta.*

Jos muovipakkausten kierrättämiseen soveltuville kierrätysteknologioille ei ole myönnetty lupaa asiaa koskevien unionin sääntöjen mukaisesti tai niitä ei ole käytännössä riittävästi saatavilla, ottaen huomioon mahdolliset turvallisuuteen liittyvät vaatimukset, erityisesti kontaktimateriaaleista valmistettavien muovipakkausten, mukaan lukien elintarvikepakkaukset, osalta, komissiolle siirretään valta antaa tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella delegoituja säädöksiä 64 artiklan mukaisesti tämän asetuksen muuttamiseksi siten, että

a) säädetään poikkeuksia tämän artiklan 1 kohdan b ja d alakohdassa tiettyjen muovipakkausten osalta säädettyjen vähimmäisprosenttiosuuksien soveltamisalasta, soveltamisajasta tai tasosta; ja

b) tapauksen mukaan muutetaan tämän artiklan 4 kohdassa olevaa poikkeusten luetteloa.”

Komission tulkinta:

Asetuksen 7 artiklan 5 kohdassa vahvistetaan erityisiä poikkeuksia kierrätysmateriaalin osuutta koskevasta velvoitteesta. Asetuksen 7 artiklan 5 kohdan a alakohdassa säädetyssä poikkeuksessa viitataan muovipakkauksiin, joiden on tarkoitettu olevan kosketuksessa elintarvikkeen kanssa, jos kierrätysmateriaalin osuus vaarantaa ihmisten terveyden ja johtaa siihen, että pakatut tuotteet eivät ole asetuksen (EY) N:o 1935/2004 ([20]) mukaisia. Asetuksen 7 artiklan 5 kohdan b alakohdassa säädetty poikkeus koskee muoviosia, joiden osuus pakkausyksikön kokonaispainosta on alle 5 prosenttia. Muoviosien käsite olisi tulkittava pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 24 alakohdassa esitetyn yhdistelmämateriaalipakkauksen määritelmän mukaisesti.

Molempia poikkeuksia sovelletaan suoraan, joten komission tai kansallisten toimivaltaisten viranomaisten ei tarvitse erikseen myöntää niitä. Jotta poikkeuksia voidaan soveltaa, valmistajan on osoitettava teknisissä asiakirjoissa poikkeusten edellyttämien vaatimusten täyttyminen esittämällä dokumentoitua näyttöä (esimerkiksi hyväksyttyjen kierrätystekniikoiden puuttumisesta).

([20]) EUVL L 338, 13.11.2004, s. 4.

Jotta 7 artiklan 5 kohdan a alakohdassa säädettyä poikkeusta voidaan soveltaa, teknisissä asiakirjoissa on täsmennettävä kunkin sellaisen muoviosan osalta, jonka osuus pakkausyksikön kokonaispainosta on vähintään 5 prosenttia, siinä käytetty polymeeri. Niissä on vahvistettava, että ottaen huomioon pakkauksen aiottu käyttötarkoitus ja kohde

— ”*asetuksen (EU) 2022/1616 liitteessä I ei mainita kyseiselle polymeerille sopivaa kierrätystekniikkaa*” ja että

— ”teollisessa mittakaavassa ei ole saatavilla kierrätystekniikkaa kyseisen polymeerin valmistamiseksi mainitun asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa kuvattujen menetelmien mukaisesti”.

Komissio arvioi 1. tammikuuta 2028 mennessä, onko tarpeen myöntää lisäpoikkeuksia kierrätysmateriaalin osuutta koskevista velvoitteista muovipakkausten osalta tai tarkistaa voimassa olevia pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 7 artiklan 4 kohdassa lueteltuja poikkeuksia.

8. **Jäsenvaltioiden joustovara määrättäessä kompostoituvien pakkausten käytöstä ja vaatimustenmukaisuusolettama**

Säännökset:

Asetuksen johdanto-osan 53 kappale: ”*Biojätteiden jätevirta usein kontaminoituu perinteisistä muoveista ja materiaalien kierrätysvirrat kompostoituvista muoveista. Tällainen ristikontaminoituminen johtaa resurssien haaskaukseen ja heikkolaatuisempiin uusioraaka-aineisiin, ja sitä olisi ehkäistävä jätteen lähteellä. Tämän huolenaiheen vuoksi jäsenvaltioiden olisi määritettävä kompostoituville pakkauksille asianmukainen jätehuolto alueellaan. Kuluttajille on yhä epäselvempää, miten kompostoituvat muovipakkaukset poistetaan käytöstä asianmukaisesti, ja siksi on perusteltua ja välttämätöntä asettaa selkeät yhteiset säännöt kompostoituvien muovipakkausten käytölle ja määrätä tällaisia pakkauksia käytettäviksi vain silloin, kun niiden käytöstä on selvää hyötyä ympäristölle tai ihmisten terveydelle. Näin on erityisesti silloin, kun kompostoituvat pakkaukset auttavat biojätteen keräämisessä tai käytöstä poistossa esimerkiksi tuotteissa, joissa sisällön ja pakkauksen erottaminen toisistaan on erityisen monimutkaista, kuten teepusseissa.*”

Asetuksen johdanto-osan 54 kappale: ”*Tietyssä biohajoavien muovipolymeerien pakkauskäytössä kompostoituvista pakkauksista, jotka päätyvät kompostointilaitoksiin, esimerkiksi anaerobisesti mädätettäviksi valvotuissa olosuhteissa, on todistettavasti hyötyä ympäristön kannalta. Lisäksi jäsenvaltiolla, joka soveltaa direktiivin 2008/98/EY 22 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa ja jolla on käytössään asianmukaiset jätteenkeräysjärjestelmät ja jätteenkäsittelyinfrastruktuuri, olisi oltava liikkumavaraa päättää, salliiko se asetettavan alueellaan saataville ensimmäistä kertaa kahvin-, teen- tai muiden juomien keittimissä käytettävät kompostoituvat yksittäisannospakkaukset, jotka sisältävät muita pakkausmateriaaleja kuin metallia, ja erittäin kevyet muoviset kantokassit, kevyet muoviset kantokassit ja muut pakkaukset, joiden kompostoituvuutta on edellytetty ennen tämän asetuksen soveltamispäivää. Jotta oikean käytöstä poistamisen tavan valitseminen ei olisi kuluttajille epäselvää ja kun otetaan huomioon hiilenkierron ympäristöhyödyt, kaikki muut pakkaukset olisi osoitettava materiaalien kierrätykseen, ja tällaisten pakkausten suunnittelulla olisi varmistettava, että ne eivät vaikuta muiden jätevirtojen kierrätettävyyteen.*”

Asetuksen johdanto-osan 56 kappale: ”*Kuten 30 päivänä marraskuuta 2022 annetussa komission tiedonannossa esitetyssä biopohjaisia, biohajoavia ja kompostoitavia muoveja koskevassa EU:n politiikkakehyksessä kuvataan, teollista kompostointia koskevien standardien noudattaminen ei tarkoita kompostoitumista kotikompostoinnissa. Teollisessa kompostoinnissa vaadittavat olosuhteet ovat usein korkeat lämpötilat ja korkeat kosteustasot. Yksityishenkilöiden ja yhteisöjen harjoittaman kotikompostoinnin tosiasialliset olosuhteet riippuvat hyvin paljon paikallisista ilmasto-olosuhteista ja kuluttajien käytännöistä. Siksi kotikompostoinnissa biohajoaminen on hitaampaa kuin teollisessa kompostoinnissa tai jää kesken. Erityisesti muovipakkausten kotikompostoinnin olisi tultava kyseeseen vain tietyissä käyttötarkoituksissa ja tietyissä paikallisissa olosuhteissa asiaankuuluvien viranomaisten valvonnassa.*”

Asetuksen 9 artiklan 2 kohta: ”*Poiketen siitä, mitä 6 artiklan 1 kohdassa säädetään, jos jäsenvaltiossa sallitaan direktiivin 2008/98/EY 22 artiklan 1 kohdan nojalla biohajoavuus- ja kompostoitavuusominaisuuksiltaan vastaavan jätteen*

kerääminen yhdessä biojätteen kanssa ja käytettävissä on asianmukaiset jätteenkeräysjärjestelmät ja asianmukainen jätteenkäsittelyinfrastruktuuri sen varmistamiseksi, että kompostoituvat pakkaukset päätyvät biojätteen käsittelyvirtaan, jäsenvaltiot voivat edellyttää, että seuraavia pakkauksia asetetaan saataville ensimmäistä kertaa niiden alueella vain, jos pakkaukset ovat kompostoituvia:

a) edellä 3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan g alakohdassa tarkoitetut pakkaukset, jotka koostuvat muista materiaaleista kuin metallista, erittäin kevyet muoviset kantokassit ja kevyet muoviset kantokassit;

b) muut kuin tämän kohdan a alakohdassa mainitut pakkaukset, joiden jäsenvaltio on vaatinut olevan kompostoituvia jo ennen tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivää."

Komission tulkinta:

Jäsenvaltiot voivat päättää, onko myös muiden pakkausten kuin 9 artiklan 1 kohdassa ja 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa lueteltujen pakkausmuotojen oltava kompostoituvia niiden alueella 12. elokuuta 2026 asti. Jäsenvaltiot voivat päättää ainoastaan, että tällaiset muut kompostoituvat pakkausmuodot ovat teollisesti kompostoituvia. Jäsenvaltioiden olisi sekaannusten välttämiseksi ilmoitettava selvästi talouden toimijoille ja suurelle yleisölle sekä Euroopan komissiolle mahdollisista kansallisista säännöistä, joilla määrätään muiden pakkaustuotteiden kompostoituvuudesta. Jäsenvaltioita kehotetaan laatimaan ja julkaisemaan nimenomaisia luetteloita tällaisista esineistä sen varmistamiseksi, että talouden toimijat voivat noudattaa niihin liittyviä merkintä- ja kompostoituvuusvaatimuksia.

Vaikka asetuksessa sallitaan tiettyjen 9 artiklan 1 kohdassa lueteltujen muovipakkausten kotikompostoituvuus sellaisten tilanteiden huomioon ottamiseksi, joissa jäsenvaltiot soveltavat kotikompostointia yhtenä biojätteen jätehuollon vaihtoehdoista, kotikompostointia tulisi harkita vain tietynlaisissa paikallisissa olosuhteissa ja se olisi toteutettava asianomaisten viranomaisten valvonnassa. Jäsenvaltioiden olisi sekaannusten välttämiseksi ilmoitettava selvästi talouden toimijoille ja suurelle yleisölle sekä Euroopan komissiolle mahdollisista kansallisista säännöistä, joilla määrätään muiden pakkaustuotteiden kompostoituvuudesta. Jäsenvaltioita kehotetaan laatimaan ja julkaisemaan nimenomaisia luetteloita tällaisista esineistä sen varmistamiseksi, että talouden toimijat voivat noudattaa niihin liittyviä merkintä- ja kompostoituvuusvaatimuksia.

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus määrätä kotikompostoituvuudesta, kunnes asiaa koskevat yhdenmukaistetut standardit hyväksytään tai jopa niiden puuttuessa.

Kotikompostoituvien pakkausten vaatimustenmukaisuusolettaman suhteen voidaan todeta, että valmistajat voivat käyttää olemassa olevia kotikompostoituvuutta koskevia kansallisia standardeja ja olemassa olevia sertifiointijärjestelmiä osoittaakseen pakkausten olevan 9 artiklan mukaisia, mutta tällaiset sertifioinnit eivät luo olettamaa siitä, että pakkaukset ovat kompostoituvuusvaatimuksen mukaisia.

Komissio pyytää 9 artiklan 6 kohdan mukaisesti viimeistään 12. helmikuuta 2026 eurooppalaisia standardointielimiä luomaan uuden, EU:n laajuisen kotikompostoituvuutta koskevan standardin.

Teollista kompostointia koskevaa nykyistä standardia EN 13432 ([21]) voidaan käyttää *ohjeena*, kunnes uusi standardi on hyväksytty. Olettama kompostoituvia pakkauksia koskevien uusien yhdenmukaistettujen standardien noudattamisesta on kuitenkin mahdollinen uudelleen vasta siitä päivästä alkaen, jona komission 9 artiklan 6 kohdan nojalla pyytämä uusi päätös, jossa luetellaan asiaa koskevat yhdenmukaistetut standardit, julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

9. **Termien "läpäisevä" ja "käytön aikana pehmeäksi muuttuva" määritelmä kompostoituvien pakkausten yhteydessä**

Säännökset:

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Tässä asetuksessa tarkoitetaan ["pakkauksella"]*

[...]

f) läpäisevä teepussi, kahvityyny tai muu juomapussi tai käytön aikana pehmeäksi muuttuva yksittäisannospakkaus, joka sisältää teetä, kahvia tai muuta juomaa ja joka on tarkoitettu käytettäväksi ja poistettavaksi käytöstä yhdessä varsinaisen tuotteen kanssa".

([21]) Pakkaukset – Vaatimukset pakkauksille, jotka ovat hyödynnettävissä kompostoinnin ja biohajoamisen avulla – Testausmenettely ja arviointiperusteet pakkauksen hyväksynnälle.

Komission tulkinta:

Asetuksen 9 artiklan 1 kohta on materiaalin suhteen neutraali säännös, ja sillä voidaan tarkoittaa läpäiseviä teepusseja, kahvityynyjä tai muita juomapusseja tai pehmeäksi muuttuvia yksittäisannospakkauksia, jotka on valmistettu mistä tahansa materiaalista, mukaan lukien paperipohjaiset yksittäisannospakkaukset. Sen vuoksi tällaiset pakkaukset on 9 artiklan nojalla suunniteltava kompostoituviksi viimeistään 12. helmikuuta 2028.

10. **Pakkausten minimointi**

Säännökset:

Asetuksen johdanto-osan 60 kappale: *"[...] Vaikka markkinointi ja kuluttajien hyväksyntä ovat edelleen tärkeitä tekijöitä pakkausten suunnittelussa, niiden ei kuitenkaan olisi kuuluttava pakkauksille asetettuihin vaatimuksiin, joilla voidaan yksin perustella pakkauspainon ja -tilavuuden kasvattaminen. [...]"*

Asetuksen 10 artiklan 1 kohta: *"Valmistajan tai maahantuojan on viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2030 varmistettava, että markkinoille saatettavat pakkaukset suunnitellaan painoltaan ja tilavuudeltaan niin pieniksi kuin se niiden toimivuuden kannalta on mahdollista muoto ja pakkausmateriaali huomioon ottaen."*

Asetuksen 10 artiklan 2 kohta: *"Valmistajan tai maahantuojan on varmistettava, että pakkauksia, jotka eivät ole tämän asetuksen liitteessä IV asetettujen pakkauksille asetettujen vaatimusten mukaisia [...], ei saateta markkinoille, paitsi jos [...]."*

Asetuksen 10 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa säädetään kahdesta poikkeuksesta:

a) "pakkaussuunnittelu on suojattu neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002 nojalla yhteisömallilla tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/71/EY soveltamisalaan kuuluvilla mallioikeuksilla, mukaan lukien jäsenvaltiossa vaikuttavat kansainväliset sopimukset, tai sen muoto on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1001 tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2436 soveltamisalaan kuuluva tavaramerkki, mukaan lukien jäsenvaltiossa vaikuttavien kansainvälisten sopimusten nojalla rekisteröidyt tavaramerkit, mallioikeudet ja tavaramerkit on suojattu ennen 11 päivää helmikuuta 2025, ja tämän artiklan mukaisten vaatimusten soveltaminen vaikuttaisi pakkaussuunnitteluun tavalla, joka muuttaisi sen uudenlaisuutta tai yksilöllistä luonnetta, tai vaikuttaisi tavaramerkkiin siten, että tavaramerkillä ei voida enää erottaa merkittyä tuotetta toisen yrityksen tuotteesta; tai

b) pakattu tuote tai juoma kuuluu unionin oikeudessa, kuten viinin osalta asetuksessa (EU) N:o 1308/2013, tislattujen alkoholijuomien osalta asetuksessa (EU) 2019/787 tai käsityö- ja teollisuustuotteiden osasta asetuksessa (EU) 2023/2411 suojatun maantieteellisen merkinnän piiriin tai asetuksessa (EU) 2024/1143 tarkoitettujen laatujärjestelmien piiriin."

Asetuksen 10 artiklan 3 kohta: *"Komissio pyytää viimeistään 12 päivänä helmikuuta 2027 eurooppalaisia standardointiorganisaatioita tapauksen mukaan laatimaan tai saattamaan ajan tasalle yhdenmukaistetut standardit, joissa vahvistetaan menetelmä tämän asetuksen mukaisten, pakkausten minimointia koskevien vaatimusten noudattamisen laskemiseksi ja mittaamiseksi. Yleisimmille pakkaustyypeille ja -muodoille olisi tällaisissa standardeissa määritettävä riittävät enimmäispaino- ja enimmäistilavuusrajat sekä tarvittaessa seinän paksuus ja tyhjän tilan enimmäismäärä."*

Liitteessä IV olevan A osan 4 kohta: *"Pakkauksen toimivuus: pakkauksen suunnittelun on taattava sen toimivuus ottaen huomioon tuotteen käyttötarkoitus ja sen myyntiä nostattavat erityispiirteet, kuten lahjatuotemyynti tai kausiluonteisten tuotteiden myynti."*

Komission tulkinta:

Pakkausten minimointia koskevat vaatimukset auttavat jäsenvaltioita saavuttamaan yleiset pakkausjätteen vähentämistavoitteensa yhdenmukaisella tavalla ja vähentävät tarvetta turvautua toisistaan poikkeaviin kansallisiin toimenpiteisiin 43 artiklassa vahvistetun jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

Nämä eivät ole uusia vaatimuksia. Niistä säädettiin jo pakkaus- ja pakkausjätedirektiivissä perusvaatimuksina, joihin liittyi yhdenmukaistettu vaatimustenmukaisuuden tarkastusmenetelmiä koskeva standardi (EN 13428:2004) ([22]). Vaikka pakkausten minimoinnin arviointia koskevat elementit on siirretty yhdenmukaistetusta standardista pakkaus- ja pakkausjäteasetukseen, *kuluttajien hyväksyntä* ja *markkinointi* eivät kuitenkaan enää kuulu perusteisiin (*pakkauksille asetetut vaatimukset*), joilla voidaan perustella pakkauspainon ja -tilavuuden kasvattaminen. Toisaalta uusiksi perusteiksi on lisätty muita tekijöitä, kuten kierrätettävyys, kierrätysmateriaalin osuus ja uudelleenkäyttö.

Tämän muutoksen toteuttamiseksi pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa komissio valtuutetaan pyytämään Euroopan standardointikomiteaa (CEN) saattamaan nykyinen standardi ajan tasalle 12. helmikuuta 2027 mennessä. Päivitetyn arviointimenetelmän lisäksi päivitetyssä standardissa esitetään yleisimpien pakkaustyyppien ja -muotojen asianmukaiset enimmäispaino- ja enimmäistilavuusrajat.

Standardointi auttaa toimialaa todistamaan minimointivaatimusten noudattamisen, koska yhdenmukaistetun standardin noudattaminen luo olettaman kestävyysvaatimuksen noudattamisesta. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä tällainen vaatimustenmukainen pakkaus ja sallittava sen asettaminen saataville markkinoillaan ilman, että ne voivat asettaa eriäviä tai täydentäviä kansallisia vaatimuksia.

Asetuksen 70 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan olemassa olevat pakkausten minimointia koskevat vaatimukset ja niiden noudattamista koskeva standardi ovat voimassa vuoden 2029 loppuun asti. Sen jälkeen (1. tammikuuta 2030 lähtien) sovelletaan 10 artiklan 1 ja 2 kohtaa. Nykyistä yhdenmukaistettua standardia EN 13428:2004 voidaan edelleen käyttää ohjeena mutta vain siihen asti, kun uusi tai päivitetty standardi on saatavilla.

Toimialalla on mahdollisuus osallistua uusien standardien laatimiseen asiantuntijoidensa välityksellä tavanomaisessa standardointiprosessissa. Prosessissa otetaan asianmukaisesti huomioon muun muassa pakkauksien muotoon ja toimivuuteen liittyviä kysymyksiä.

11. **Asetuksen 10 artiklassa säädettyjen minimointivaatimusten ja 24 artiklassa tarkoitetun tyhjän tilan osuuden välinen suhde**

Säännökset:

Asetuksen 10 artiklan 1 kohta: *"Valmistajan tai maahantuojan on viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2030 varmistettava, että markkinoille saatettavat pakkaukset suunnitellaan painoltaan ja tilavuudeltaan niin pieniksi kuin se niiden toimivuuden kannalta on mahdollista muoto ja pakkausmateriaali huomioon ottaen."*

Asetuksen 10 artiklan 2 kohta: *"Valmistajan tai maahantuojan on varmistettava, että pakkauksia, jotka eivät ole tämän asetuksen liitteessä IV asetettujen pakkauksille asetettujen vaatimusten mukaisia, ja pakkauksia, joissa on kaksoisseiniä, valepohjia, tarpeettomia kerroksia tai muita sellaisia ominaisuuksia, joiden tarkoituksena on ainoastaan saada tuote näyttämään tilavuudeltaan suuremmalta, ei saateta markkinoille, paitsi jos […]."*

Asetuksen 24 artiklan 1 kohta: *"Talouden toimijoiden, jotka täyttävät ryhmä- tai kuljetuspakkauksia tai verkkokaupassa käytettäviä pakkauksia, on 1 päivään tammikuuta 2030 mennessä tai kolmen vuoden kuluttua 2 kohdan nojalla hyväksyttyjen täytäntöönpanosäädösten voimaantulosta, sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, varmistettava, että tyhjän tilan enimmäisosuus pakkauksesta prosentteina ilmaistuna on 50 prosenttia."*

Komission tulkinta:

Asetuksen 24 artiklassa säädettyä tyhjän tilan osuutta sovelletaan ryhmäpakkauksiin, kuljetuspakkauksiin ja verkkokaupan pakkauksiin, ja tällaisia pakkauksia käyttävän luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön on noudatettava sitä. Komissio vahvistaa menetelmän tyhjän tilan osuuden laskemiseksi täytäntöönpanosäädöksellä, joka hyväksytään ennen 12. helmikuuta 2028.

([22]) EN 13428:2004 – Pakkaukset – Valmistukseen ja koostumukseen kohdistuvat vaatimukset – Pakkausjätteiden synnyn ennaltaehkäiseminen. Viittaus tähän yhdenmukaistettuun standardiin julkaistiin Pakkauksista ja pakkausjätteistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/62/EY täytäntöönpanoon liittyvä komission tiedonanto (EUVL C 44, 19.2.2005, s. 23)..

Myyntipakkausten osalta tyhjään tilaan liittyvät minimointivaatimukset eivät liity mihinkään ennalta määriteltyyn kynnysarvoon, minkä vuoksi niitä on arvioitava voimassa olevan, 1. tammikuuta 2030 asti sovellettavan standardin EN 13428:2004 ([23]) perusteella, ja ne saatetaan ajan tasalle liitteessä IV olevassa A osassa esitettyjen pakkauksille asetettujen päivitettyjen vaatimusten ja 10 artiklassa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti. Velvoitettu osapuoli on valmistaja, jonka on suoritettava vaatimustenmukaisuuden arviointi ja laadittava pakkausta koskevat tekniset asiakirjat ja EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus.

12. **Uudelleenkäytettävät pakkaukset, jotka on saatettu markkinoille ennen 11 artiklan vaatimusten soveltamista**

Säännökset:

Asetuksen 11 artiklan 1 kohta: "*Pakkausta, joka on saatettu markkinoille 11 päivästä helmikuuta 2025 alkaen, on pidettävä uudelleenkäytettävänä, jos se täyttää kaikki seuraavat vaatimukset:*

a) se on tarkoitettu ja suunniteltu uudelleenkäytettäväksi useita kertoja ja saatettu markkinoille tätä silmällä pitäen;

b) se on tarkoitettu ja suunniteltu kestämään mahdollisimman monta kiertoa tavanomaisesti odotettavissa olevissa käyttöolosuhteissa;

c) se täyttää sovellettavat kuluttajien terveyttä, turvallisuutta ja hygieniaa koskevat vaatimukset;

d) se voidaan tyhjentää tai purkaa vahingoittamatta pakkausta tavalla, joka estäisi sen myöhemmän toimivuuden ja uudelleenkäytön;

e) se voidaan tyhjentää, purkaa, täyttää uudelleen ja uudelleenlastata siten, että pakatun tuotteen laatu ja turvallisuus eivät vaarannu ja että voidaan varmistaa sovellettavien turvallisuus- ja hygieniavaatimusten noudattaminen, mukaan lukien elintarviketurvallisuutta koskevat vaatimukset;

f) se voidaan kunnostaa liitteessä VI olevan B osan mukaisesti siten, että se edelleen soveltuu käyttötarkoitukseensa;

g) siihen voidaan kiinnittää merkintöjä ja se mahdollistaa tietojen antamisen kyseisen tuotteen ominaisuuksista ja itse pakkauksesta, mukaan lukien kaikki asiaankuuluvat ohjeet ja tiedot tuotteen turvallisuuden, asianmukaisen käytön, jäljitettävyyden ja säilyvyysajan varmistamiseksi;

h) se voidaan tyhjentää, purkaa, täyttää uudelleen ja uudelleenlastata vaarantamatta kyseisistä toimista vastaavien henkilöiden terveyttä ja turvallisuutta; ja

i) se täyttää 6 artiklassa asetetut erityiset vaatimukset kierrätettäville pakkauksille, jotta se voidaan kierrättää, kun siitä tulee jätettä."

Asetuksen 11 artiklan 2 kohta: "*Komissio antaa viimeistään 12 päivänä helmikuuta 2027 delegoidun säädöksen artiklan 64 mukaisesti tämän asetuksen täydentämiseksi vahvistamalla tämän artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamiseksi kiertojen vähimmäismäärän uudelleenkäytettäville pakkauksille sellaisten pakkausmuotojen osalta, jotka ovat käytetyimpiä uudelleenkäytössä, ottaen huomioon hygienia- ja muut vaatimukset, kuten logistiikka*."

Asetuksen 15 artiklan 9 kohta: "*Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 8 kohdassa säädetään, velvoitetta saattaa pakkaus vaatimustenmukaiseksi, poistaa se markkinoilta tai järjestää sitä koskeva palautusmenettely, jos sen ei katsota olevan 5–12 artiklassa tai niiden nojalla säädettyjen vaatimusten mukainen, ei sovelleta markkinoille ennen 11 päivää helmikuuta 2025 saatettuihin uudelleenkäytettäviin pakkauksiin*."

Komission tulkinta:

Asetuksen 11 artiklassa vahvistetaan uudelleenkäyttöä koskevat perusteet, joita sovelletaan 11. helmikuuta 2025 eli asetuksen voimaantulopäivästä alkaen. Asetusta sovelletaan kuitenkin 12. elokuuta 2026 alkaen. Tämä tarkoittaa, että uudelleenkäytettäviä pakkauksia, jotka on saatettu unionin markkinoille jo ennen asetuksen voimaantulopäivää (11. helmikuuta 2025), ei tarvitse saattaa taannehtivasti näiden vaatimusten mukaisiksi. Tämä todetaan nimenomaisesti asetuksen 15 artiklan 9 kohdassa.

([23]) EN 13428:2004 – Pakkaukset – Valmistukseen ja koostumukseen kohdistuvat vaatimukset – Pakkausjätteiden synnyn ennaltaehkäiseminen. Viittaus tähän yhdenmukaistettuun standardiin julkaistiin Pakkauksista ja pakkausjätteistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/62/EY täytäntöönpanoon liittyvä komission tiedonanto (EUVL C 44, 19.2.2005, s. 23).

Uudelleenkäytettävien pakkausten, jotka on saatettu markkinoille 11. helmikuuta 2025 jälkeen, on oltava asetuksen mukaisia. Toimivaltaiset viranomaiset voivat kuitenkin tarkastaa, ovatko tällaiset pakkaukset 11 artiklassa ja asetuksen muissa säännöksissä säädettyjen vaatimusten mukaisia, vasta 12. elokuuta 2026 jälkeen.

Asetuksen 11 artiklassa vahvistetut vaatimukset ovat olennaisilta osin samanlaisia kuin aiemmassa pakkaus- ja pakkausjätedirektiivissä ja siihen liittyvässä yhdenmukaistetussa pakkausten uudelleenkäyttöä koskevassa standardissa EN 13429:2004 ([24]) asetetut uudelleenkäytettäviä pakkauksia koskevat vaatimukset. Näin ollen pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa asetetut uudelleenkäytettäviä pakkauksia koskevat vaatimukset eivät ole täysin uusia.

13. **Yhdenmukaistettujen pakkausmerkintöjen soveltamisala**

Säännökset:

Asetuksen 12 artiklan 1 kohta: *"Markkinoille saatetuissa pakkauksissa on 12 päivästä elokuuta 2028 alkaen tai 24 kuukauden kuluttua tämän artiklan 6 tai 7 kohdan nojalla annettujen täytäntöönpanosäädösten voimaantulopäivästä alkaen sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, oltava yhdenmukaistettu merkintä, jossa on tiedot pakkauksen materiaalikoostumuksesta, jotta kuluttajien on helpompi lajitella pakkaus. Merkinnän on perustuttava kuvamerkkeihin, ja sen on oltava helposti ymmärrettävissä, myös vammaisille henkilöille. […]"*

Komission tulkinta:

Asetuksen 12 artiklan soveltamisalaan kuuluvat pakkausmerkinnät ovat kattavat ja täysin yhdenmukaistetut, paitsi pantti- ja palautusjärjestelmien osalta. Kansalliset säännöt, joilla lisätään lajitteluohjeita, eivät ole sallittuja unionin oikeuden ensisijaisuuden periaatteen perusteella. Jäsenvaltiot eivät saa säilyttää kansallisia merkintöjään EU:n yhdenmukaistettujen merkintöjen rinnalla 12. elokuuta 2028 jälkeen tai 24 kuukauden kuluttua päivästä, jona merkintäsäännöt ja kuvamerkit täsmentävä täytäntöönpanosäädös tulee voimaan. Koska talouden toimijat eivät voi mukauttaa toimintaansa uuteen merkintäjärjestelmään ilman siirtymäkautta, kansalliset toimenpiteet olisi kumottava ennen kyseistä päivämäärää tai niitä olisi mukautettava siirtymän mahdollistamiseksi. Jos lajitteluohjeita koskevia kansallisia toimenpiteitä voidaan pitää kohtuuttomina niiden sisämarkkinavaikutusten vuoksi, kyseiset toimenpiteet olisi kumottava mahdollisimman pian riippumatta siitä, milloin yhdenmukaistetut EU:n vaatimukset, jotka komissio hyväksyy 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti, tulevat voimaan.

Pakkausmateriaalien tunnistusjärjestelmästä 28 päivänä tammikuuta 1997 tehtyä komission päätöstä 97/129 ([25]), jolla perustetaan pakkausten materiaalikoostumuksen tunnistamista helpottava numerointi- ja lyhennejärjestelmä, jonka pääasiallisena tarkoituksena on auttaa jätteen käsittelijöitä lajittelemaan pakkausjätteitä, sovelletaan edelleen 12. elokuuta 2028 asti. Tämän päätöksen ja sillä perustetun lyhennejärjestelmän käyttö on valmistajille vapaaehtoista, mutta jäsenvaltioiden on varmistettava, että pakkausmateriaalien tunnistamiseen käytetään ainoastaan päätöksessä määriteltyä järjestelmää. Toisin sanoen jos käytetään jotakin tunnistusjärjestelmää, sen on oltava päätöksessä määritelty järjestelmä. Päätöksessä vahvistettujen lyhenteiden käyttö ei kuitenkaan ole sallittua enää 12. elokuuta 2028 jälkeen. Tämä johtuu siitä, että teknologinen kehitys jätteiden keräyksen jälkeen tapahtuvassa erottelussa vähentää tällaisten merkintöjen tarpeellisuutta kierrättäjien kannalta sekä tarvetta varmistaa yhdenmukaiset merkinnät koko sisämarkkinoilla.

Asetuksen 12 artiklan 1 kohdassa säädettyjen merkintävaatimusten tavoitteena on parantaa pakkausjätteen lajittelua kuluttajien keskuudessa. Näin ollen näitä vaatimuksia ei sovelleta tiettyjen tuotteiden pakkauksiin. Kyseessä ovat esimerkiksi ihmisille ja eläimille tarkoitetut lääkkeet, lääkinnälliset laitteet sekä in vitro -diagnostiikkaan tarkoitetut lääkinnälliset laitteet, joita voivat käyttää ainoastaan ammatilliset loppukäyttäjät teollisessa tai ammattitoiminnassa. Asetuksessa suljetaan nimenomaisesti tämän merkintävelvoitteen ulkopuolelle kuljetuspakkaukset, lukuun ottamatta verkkokaupan pakkauksia, sekä pantti- ja palautusjärjestelmien piiriin kuuluvat pakkaukset. Jätteiden lajittelua koskevien merkintöjen eritelmät vahvistetaan täytäntöönpanosäädöksellä 12. elokuuta 2026 mennessä.

([24]) EN 13428:2004 – Pakkaukset – Valmistukseen ja koostumukseen kohdistuvat vaatimukset – Pakkausjätteiden synnyn ennaltaehkäiseminen. Viittaus tähän yhdenmukaistettuun standardiin julkaistiin Pakkauksista ja pakkausjätteistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/62/EY täytäntöönpanoon liittyvä komission tiedonanto (EUVL C 44, 19.2.2005, s. 23).

([25]) Komission päätös, tehty 28 päivänä tammikuuta 1997, pakkausmateriaalien tunnistusjärjestelmän vahvistamisesta pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/62/EY mukaisesti (EYVL L 50, 20.2.1997, s. 28).

Asetuksen 12 artiklan 2 kohdassa säädettyjen uudelleenkäytettävien pakkausten merkintöjen osalta jäsenvaltiot eivät saa säilyttää kansallisia merkintöjään EU:n yhdenmukaistettujen merkintöjen rinnalla 12. helmikuuta 2029 jälkeen tai 30 kuukauden kuluttua niitä koskevia merkintäsääntöjä täsmentävän täytäntöönpanosäädöksen voimaantulopäivästä.

Jätteiden lajittelua koskevien merkintöjen ja uudelleenkäytettävien pakkausten merkintöjen käyttö on pakollista.

Asetuksen 12 artiklan 4 kohdan mukaiset kierrätysmateriaalin osuutta ja biopohjaisen muovin osuutta koskevat merkinnät yhdenmukaistetaan täysin 12. elokuuta 2028 alkaen tai 24 kuukauden kuluttua asiaa koskevan täytäntöönpanosäädöksen voimaantulosta, mutta näiden merkintöjen käyttö on vapaaehtoista. Tämä tarkoittaa, että talouden toimijoilla ei ole velvollisuutta ilmoittaa kierrätysmateriaalin osuutta eikä biopohjaisen muovin osuutta pakkauksissaan, mutta jos ne haluavat ilmoittaa sen, niiden on käytettävä EU:n yhdenmukaistettuja teknisiä eritelmiä.

Kun kyse on 50 artiklan 1 kohdan mukaisten pakollisten pantti- ja palautusjärjestelmien piiriin kuuluvien pakkausten merkinnöistä, jäsenvaltiot voivat edellyttää, että tällaiset pakkaukset merkitään yhdenmukaistetulla värimerkinnällä (12 artiklan 1 kohdan neljäs alakohta).

Vaikka jäsenvaltioiden ei tarvitse käyttää EU:n yhdenmukaistettua pantti- ja palautusjärjestelmämerkintää, ne eivät voi kieltää tällaisten merkintöjen kiinnittämistä markkinoillaan oleviin pakattuihin tuotteisiin, joissa on muissa jäsenvaltioissa kiinnitettyjä pantti- ja palautusjärjestelmämerkintöjä. Tämä koskee sekä pakollisia että vapaaehtoisia pantti- ja palautusjärjestelmiä. Käyttämällä yhdenmukaistettua merkintää jäsenvaltiot vähentävät riskiä siitä, että ne loisivat kansallisilla pantti- ja palautusjärjestelmämerkinnöillään sisämarkkinoiden esteitä. Kun jäsenvaltiot laativat kansallisia pantti- ja palautusjärjestelmämerkintöjä koskevia sääntöjään, on suositeltavaa, että ne ottavat huomioon komission tiedonannon *Juomapakkaukset, panttijärjestelmät ja tavaroiden vapaa liikkuvuus* (2009/C 107/01) ([26]).

Laajennettua tuottajan vastuuta koskevien merkintöjen osalta ([27]) pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa kielletään fyysiset merkinnät ja sallitaan tällaisten tietojen tai merkintöjen toimittaminen ainoastaan digitaalisessa muodossa (12 artiklan 9 kohta).

Kun on kyse 12 artiklan 11 kohdassa säädetystä poikkeuksesta, lääkinnällisten laitteiden ja in vitro -diagnostiikkaan tarkoitettujen lääkinnällisten laitteiden osalta asetuksissa (EU) 2017/745 ja (EU) 2017/746 ei ole määritelty sisä- tai ulkopakkauksia. Sen varmistamiseksi, että poikkeusta sovelletaan asianmukaisesti kyseisten tuotteiden osalta, sisäpakkauksen olisi ymmärrettävä tarkoittavan pakkausta, joka on kosketuksessa laitteeseen, ja ulkopakkauksen laitteen myyntipakkausta.

Koska pakkausmerkinnät yhdenmukaistetaan 12 artiklalla täysin unionissa, jäsenvaltiot eivät saa ottaa käyttöön muita pakkausmerkintöjä koskevia pakollisia kansallisia vaatimuksia. Tämä perustellaan sillä, että pakkausmerkintöjä koskevat vaatimukset vaikuttavat merkittävästi sisämarkkinoihin.

14. **Olemassa olevien uudelleenkäytettävien kuljetuspakkausten merkinnät**

Säännökset:

Asetuksen 12 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa: ”*Uudelleenkäytettävissä pakkauksissa, jotka on saatettu markkinoille 12 päivästä helmikuuta 2029 alkaen tai 30 kuukauden kuluttua 6 kohdan nojalla annetun täytäntöönpanosäädöksen voimaantulopäivästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, on oltava merkintä, joka kertoo käyttäjille, että pakkaus on uudelleenkäytettävissä. Lisätietoa uudelleenkäytettävyydestä, mukaan lukien paikallisten, kansallisten tai unionin laajuisten uudelleenkäyttöjärjestelmien saatavuus, ja tiedot keräyspisteistä, on asetettava saataville QR-koodin tai sellaisen muuntyyppisen standardoidun ja avoimen digitaalisen tietovälineen kautta, joka helpottaa pakkauksen seurantaa sekä käyttökertojen ja kiertojen laskemista tai keskimääräisen arvion tekemistä, jos laskeminen ei ole mahdollista. […]*”

Asetuksen 12 artiklan 3 kohdan mukaan näitä vaatimuksia ei sovelleta ”*avoimen kierron järjestelmiin, joilla ei ole liitteen VI mukaista järjestelmänhaltijaa*”.

([26]) Komission tiedonanto – Juomapakkaukset, panttijärjestelmät ja tavaroiden vapaa liikkuvuus (EUVL C 107, 9.5.2009, s. 1).

([27]) Ks. laajennettua pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen tuottajan vastuuta koskeva 45 artikla. Sen mukaan ”*[t]uottajilla on direktiivin 2008/98/EY 8 ja 8 a artiklan ja tämän jakson mukaisesti perustettujen järjestelmien mukainen laajennettu tuottajan vastuu pakkauksista, mukaan lukien pakattujen tuotteiden pakkaukset, joita ne asettavat ensimmäistä kertaa saataville jonkin jäsenvaltion alueella tai joita ne purkavat olematta loppukäyttäjiä.*”

Asetuksen 12 artiklan 6 kohdassa komissiolle annetaan valtuudet määritellä pakkausmerkinnät: ”*Komissio antaa viimeistään 12 päivänä elokuuta 2026 täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan yhdenmukaistettu merkintä ja merkintävaatimuksia ja -muotoja, mukaan lukien esittäminen digitaalisin keinoin, koskevat eritelmät tämän artiklan 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettua pakkausten merkintää varten. […]*”

Asetuksen 12 artiklan 12 kohdassa säädetään seuraavaa: ”*Edellä 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuja pakkauksia, jotka on valmistettu unionissa tai tuotu maahan ennen kyseisissä kohdissa tarkoitettuja määräaikoja ja jotka eivät noudata kyseisissä kohdissa säädettyjä vaatimuksia, voidaan asettaa saataville markkinoilla kolmen vuoden ajan kyseisissä kohdissa säädettyjen merkintävaatimusten voimaantulopäivästä.*”

Asetuksen 15 artiklan 9 kohdassa säädetään seuraavaa: ”*Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 8 kohdassa säädetään, velvoitetta saattaa pakkaus vaatimustenmukaiseksi, poistaa se markkinoilta tai järjestää sitä koskeva palautusmenettely, jos sen ei katsota olevan 5–12 artiklassa tai niiden nojalla säädettyjen vaatimusten mukainen, ei sovelleta markkinoille ennen 11 päivää helmikuuta 2025 saatettuihin uudelleenkäytettäviin pakkauksiin.*”

Komission tulkinta:

On tärkeää erottaa toisistaan

a) uudelleenkäytettävät kuljetuspakkaukset, jotka on saatettu markkinoille ennen pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen voimaantuloa eli ennen 11. helmikuuta 2025

b) uudelleenkäytettävät kuljetuspakkaukset, jotka on saatettu markkinoille 11. helmikuuta 2025 jälkeen (eli pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen voimaantulon jälkeen) mutta ennen uudelleenkäytettävien pakkausten merkintöjä koskevan täytäntöönpanosäädöksen, joka olisi annettava viimeistään 12. elokuuta 2026 ja jota olisi sovellettava 12. helmikuuta 2029 alkaen tai 30 kuukauden kuluttua täytäntöönpanosäädöksen voimaantulopäivästä, soveltamispäivää, eli uudelleenkäytettävät kuljetuspakkaukset, jotka on saatettu markkinoille 11. helmikuuta 2025 ja 12. helmikuuta 2029 välisenä aikana.

Edellä a alakohdassa tarkoitetut uudelleenkäytettävät pakkaukset voidaan pitää kierrossa, kunnes ne poistetaan uudelleenkäyttöjärjestelmistä toiminnallisen vanhentumisen tai toiminnallisten rajoitusten vuoksi.

Edellä b alakohdassa tarkoitettujen uudelleenkäytettävien pakkausten on täytettävä merkintävaatimukset viimeistään helmikuussa 2032. Koska uudet merkintäsäännöt tulevat toimialan tietoon jo täytäntöönpanosäädöksen hyväksymisen yhteydessä eli elokuussa 2026, uudelleenkäytettäviä kuljetuspakkauksia, jotka on saatettava vaatimusten mukaisiksi, on vain rajallinen määrä. Käytännössä pakkauksiin, jotka saatetaan markkinoille helmikuun 2025 ja elokuun 2026 välisenä aikana, on vaihdettava uusien sääntöjen mukaiset merkinnät helmikuuhun 2032 mennessä. On muistettava, että pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen voimaantulon jälkeen toimijoilla ei enää ole oikeutettuja odotuksia siitä, ettei niihin sovelleta uusia merkintäsääntöjä.

Asetuksen 12 artiklan 5 kohdassa säädetyt edellytykset, joiden mukaan tiedot voidaan antaa verkkosivustojen tai tuotteen mukana seuraavien asiakirjojen avulla, täyttyvät, jos kyseessä on yritysten välisessä toiminnassa käytettävä uudelleenkäytettävä kuljetuspakkaus (eli kuljetuspakkauksen loppukäyttäjä ei ole kuluttaja), jota järjestelmänhaltija hallinnoi suljetussa järjestelmässä.

15. **Jätehuollon toimijoiden raportointivelvoitteet**

Säännökset:

Asetuksen 23 artiklassa säädetään seuraavaa: ”*Pakkausjätehuollon toimijoiden on toimitettava vuosittain toimivaltaisille viranomaisille tämän asetuksen liitteessä XII olevassa taulukossa 3 luetellut pakkausjätettä koskevat tiedot, lukuun ottamatta tietoja jäsenvaltion alueella ensimmäistä kertaa saataville asettuja pakkauksia koskevia tietoja, sähköisen rekisterin tai sähköisten rekisterien kautta direktiivin 2008/98/EY 35 artiklan 1 kohdan mukaisesti.*

Pakkausjätehuollon toimijoiden on toimitettava vuosittain tuottajille, silloin kun ne täyttävät laajennettua tuottajan vastuuta koskevat velvoitteet yksin, tai tuottajavastuujärjestölle, silloin kun tällainen järjestö on valtuutettu vastaamaan laajennettua tuottajan vastuuta koskevien velvoitteiden täyttämisestä yhteisesti, kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen 44 artiklan 10 kohdassa säädettyjen tiedonantovelvoitteiden noudattamiseksi.

Jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädännön mukaisesti säätää, että silloin, kun viranomaiset ovat vastuussa pakkausjätehuollon järjestämisestä, pakkausjätehuollon toimijoiden on toimitettava vuosittain tällaisille viranomaisille kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen 44 artiklan 10 kohdassa säädettyjen tiedonantovelvoitteiden noudattamiseksi, tai muulla tavoin täydennettävä sähköinen rekisteri tai sähköiset rekisterit direktiivin 2008/98/EY 35 artiklan 1 kohdan mukaisesti."

Asetuksen 44 artiklan 10 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Tuottajan, silloin kun se täyttää laajennettua tuottajan vastuuta koskevat velvoitteet yksin, tuottajavastuujärjestön, joka on valtuutettu vastaamaan kyseisistä velvoitteista, silloin kun tällainen järjestö vastaa laajennettua tuottajan vastuuta koskevien velvoitteiden täyttämisestä yhteisesti, tai uudelleenkäyttöjärjestelmän järjestelmänhaltijan, silloin kun uudelleenkäyttöjärjestelmä täyttää laajennettua tuottajan vastuuta koskevat velvoitteet, on toimitettava vuosittain toimivaltaiselle viranomaiselle liitteessä IX olevan B osan 3 kohdassa esitetyt tiedot kultakin edeltävältä kalenterivuodelta.*

Jos kansallisen lainsäädännön mukaan viranomaiset ovat vastuussa pakkausjätehuollon järjestämisestä, jäsenvaltiot voivat säätää, että kyseisten viranomaisten on toimitettava liitteessä IX olevan B osan 3 kohdassa esitetyt tiedot."

Komission tulkinta:

Jätehuollon toimijoiksi olisi katsottava kaikki toimijat, jotka suorittavat *"jätteen keräystä, kuljetusta, hyödyntämistä (mukaan lukien lajittelu) ja loppukäsittelyä, mukaan lukien tällaisten toimintojen valvonta ja loppusijoituspaikkojen jälkihoito sekä kauppiaana tai välittäjänä toteutetut toimet"*, kuten jätepuitedirektiivin 3 artiklan 9 kohdassa on määritelty.

Asetuksen 23 artiklassa ei täsmennetä tiedonantovelvollista pakkausjätehuollon toimijaa, tietojen toimitustapaa tai sitä, missä olosuhteissa tiedot on toimitettava. Sen vuoksi komissio katsoo, että jätehuollon toimijoiden velvoitteet toimittaa pakkausjätettä koskevia tietoja olisi tulkittava yleisiksi vaatimuksiksi, joilla autetaan tuottajavastuujärjestöjä, tuottajia ja toimivaltaisia viranomaisia täyttämään 44 artiklan 10 kohdassa säädetyt raportointivelvoitteensa. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi täsmennettävä, missä olosuhteissa pakkausjätehuollon toimijan on toimitettava vaaditut tiedot.

Asetuksen 23 artiklan 1 kohdassa säädetään, että pakkausjätehuollon toimijoiden on toimitettava toimivaltaisille viranomaisille asetuksen liitteessä XII olevassa taulukossa 3 luetellut tiedot, lukuun ottamatta vaarallisia pakkausjätteitä koskevia tietoja, jotka on jo ilmoitettu toimivaltaisille viranomaisille jätepuitedirektiivin 35 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja ensimmäistä kertaa jäsenvaltion alueella saataville asetettavia tai purettuja pakkauksia koskevia tietoja, koska pakkausjätehuollon toimijoilla ei olisi sellaisia. Koska toimivaltaiset viranomaiset saavat liitteessä XII olevassa taulukossa 3 luetellut tiedot 44 artiklan mukaisesti perustettavan tuottajarekisterin kautta, pakkausjätehuollon toimijoiden on toimitettava nämä tiedot vain, jos on tarpeen ristiintarkastaa, että tuottajavastuujärjestön, tuottajan tai muun toimivaltaisen viranomaisen ilmoittamat tiedot ovat paikkansapitäviä, tai muissa jäsenvaltion määrittelemissä tilanteissa.

16. **Kertakäyttömuovidirektiivin ja pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen välinen suhde pakkauksia koskevien kieltojen osalta**

Säännökset:

Asetuksen johdanto-osan 13 kappale: *"[...] Tässä asetuksessa olevassa yhdistelmämateriaalipakkauksen määritelmässä ei olisi rajaarvosta riippumatta vapautettava osittain muovista valmistettuja kertakäyttöisiä pakkauksia Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/904 vaatimuksista."*

Asetuksen johdanto-osan 180 kappale: *"[...] Tässä asetuksessa säädetään rajoituksesta, joka koskee liitteessä V olevassa 3 kohdassa lueteltujen muovituotteiden saattamista markkinoille, kun taas direktiivin (EU) 2019/904 mukaan jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet kyseisten kertakäyttöisten muovituotteiden kulutuksen vähentämisen saavuttamiseksi. Koska direktiivin (EU) 2019/904 mukaiset kansalliset täytäntöönpanotoimenpiteet voivat olla vähemmän rajoittavia kuin markkinoille saattamista koskeva kielto, tämän asetuksen olisi oltava ensisijainen direktiiviin (EU) 2019/904 nähden tällaisten pakkauksen määritelmään kuuluvien tuotteiden osalta kertakäyttöisten muovipakkausten vähentämisen tehostamiseksi ja kertakäyttöisten muovipakkausten määrän vähentämiseksi ympäristössä. […]."*

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 24 alakohta: "*"yhdistelmämateriaalipakkauksella" [tarkoitetaan] pakkausyksikköä, joka on tehty kahdesta tai useammasta eri materiaalista, jotka kuuluvat pääpakkausmateriaalin painoon, joita ei voida erottaa käsin ja jotka muodostavat näin yhden yhtenäisen kokonaisuuden, paitsi jos jonkun materiaalin osuus pakkausyksiköstä on vähäpätöinen ja joka tapauksessa korkeintaan 5 prosenttia pakkausyksikön kokonaismassasta sekä lukuun ottamatta merkintöjä, maaleja, musteita, liimoja ja lakkoja; tämä ei vaikuta direktiivin (EU) 2019/904 soveltamiseen;*"

Asetuksen 25 artiklan 1 kohta: *"Talouden toimijat eivät saa 1 päivästä tammikuuta 2030 alkaen saattaa markkinoille pakkauksia liitteessä V luetelluissa muodoissa ja siinä lueteltuihin käyttötarkoituksiin.*"

Liitteessä V oleva 3 kohta: *"Majoitus- ja ravitsemisalan toimijoiden tiloissa täytettävät kertakäyttöpakkaukset elintarvikkeille ja juomille, jotka kulutetaan paikan päällä, mukaan lukien kaikki liikeyrityksen sisä- ja ulkotiloissa olevat ruokailualueet, jotka on kalustettu pöydillä ja tuoleilla, seisoma-alueet sekä ruokailualueet, joita useat talouden toimijat tai kolmannet osapuolet yhdessä tarjoavat loppukäyttäjille elintarvikkeiden ja juomien nauttimista varten. Majoitus- ja ravitsemisalan liikkeet, joissa ei ole juomavettä saatavilla, on vapautettu vaatimuksesta.*"

Direktiivin (EU) 2019/904 (kertakäyttömuovidirektiivi) ([28]) 3 artiklan 2 alakohdan mukaan kertakäyttöisellä muovituotteella tarkoitetaan *"tuotetta, joka on tehty kokonaan tai osittain muovista ja jota ei ole suunniteltu tai saatettu markkinoille kestämään elinkaarensa aikana useita käyttökertoja siten, että se palautettaisiin tuottajalle täytettäväksi tai sitä käytettäisiin uudelleen alkuperäiseen tarkoitukseen*".

Kertakäyttömuovidirektiivin 4 artiklan ja liitteessä olevan A osan mukaan jäsenvaltioilla on mahdollisuus asettaa kansallisia rajoituksia kertakäyttöisille muovisille jäykille elintarvikepakkauksille, joita käytetään välittömästi syötäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden säilyttämiseen, ja juomamukeille.

Asetuksen 67 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan ([29]) kertakäyttömuovidirektiivi on ensisijainen pakkaus- ja pakkausjäteasetukseen nähden, jos näiden säädösten välillä on ristiriita, jollei toisin säädetä Asetuksen 67 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään kuitenkin pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen ensisijaisuudesta liitteessä V olevan 3 kohdan mukaisten pakkauksia koskevien kieltojen osalta.

Asetuksen 70 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa kansallisia säännöksiä, jotka rajoittavat pakkausten saattamista markkinoille liitteessä V olevassa 2 ja 3 kohdassa luetelluissa muodoissa ja niissä lueteltuihin käyttöihin 1 päivään tammikuuta 2030. Edellä olevaa 4 artiklan 3 kohtaa ei sovelleta kyseisiin kansallisiin toimenpiteisiin ennen 1 päivää tammikuuta 2030.*"

Komission tulkinta:

Kertakäyttömuovidirektiivi ja pakkaus- ja pakkausjäteasetus ovat kaksi rinnakkaista säädöstä, joilla on eri tarkoitukset.

Johdanto-osan 13 ja 180 kappaleessa käsitellään kertakäyttömuovidirektiivin ja pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen välistä suhdetta ja todetaan, että yhdistelmämateriaalipakkauksia voidaan pitää kertakäyttöisinä muovipakkauksina pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen mukaisesti.

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa määritellään yhdistelmämateriaalipakkaukset ottamalla käyttöön 5 prosentin kynnysarvo, jonka alittuessa pakkauksen katsotaan koostuvan vain yhdestä materiaalista. Näin ollen liitteessä V mainituilla kertakäyttöisillä muovipakkauksilla voidaan tarkoittaa ainoastaan pakkauksia, jotka sisältävät yli 5 prosenttia muovia. Yhdistelmämateriaalipakkauksen määritelmä ei kuitenkaan vaikuta kertakäyttömuovidirektiivin soveltamiseen (ks. pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 24 alakohta ja johdanto-osan 13 kappale). Näin ollen yhdistelmämateriaalipakkaukset, mukaan lukien vähintään 5 prosenttia muovia sisältävät paperipohjaiset pakkaukset, kuuluvat pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 25 artiklan ja liitteessä V olevan 1–4 kohdan mukaisten pakkauksia koskevien kieltojen piiriin, kun taas enintään 5 prosenttia muovia sisältävät pakkaukset eivät.

Koska pakkaus- ja pakkausjäteasetusta ja kertakäyttömuovidirektiiviä sovelletaan rinnakkain, niiden soveltamisaloja on luettava yhdessä. Pakkaus- ja pakkausjäteasetus on ensisijainen liitteessä V lueteltujen pakkausmuotojen, materiaalien ja käyttötarkoitusten osalta. Tällaisissa tilanteissa jäsenvaltioiden on sovellettava pakkaus- ja pakkausjäteasetusta eivätkä ne saa vedota kertakäyttömuovidirektiivin 4 artiklaan ottaakseen käyttöön kansallisia toimenpiteitä. Sen sijaan pakkauksiin,

([28]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/904, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä (EUVL L 155, 12.6.2019, s. 1).

([29]) Asetuksen 67 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa: "*Muutetaan direktiivi (EU) 2019/904 seuraavasti:*

1) muutetaan 2 artikla seuraavasti:
   a) korvataan 2 kohta seuraavasti: "2. Jos tämä direktiivi on ristiriidassa direktiivin 94/62/EY tai 2008/98/EY kanssa, sovelletaan tätä direktiiviä, jollei Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2025/40 toisin säädetä."
   b) lisätään kohta seuraavasti:

"3. Jos tämän direktiivin 4 artikla on ristiriidassa asetuksen (EU) 2025/40 25 artiklan 1 ja 6 kohdan kanssa kyseisen asetuksen liitteessä V olevassa 3 kohdassa lueteltujen kertakäyttöisten muovipakkausten osalta, sovelletaan kyseisen asetuksen 25 artiklan 1 ja 6 kohtaa.""

joita liitteessä V säädetyt rajoitukset eivät koske, sovelletaan edelleen kertakäyttömuovidirektiiviä, jos ne katsotaan direktiivin 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuiksi kertakäyttöisiksi muovituotteiksi. Tällaisissa tapauksissa sovelletaan edelleen kertakäyttömuovidirektiivin 4 artiklaa, jossa edellytetään, että jäsenvaltiot toteuttavat toimenpiteitä, joilla vähennetään juomamukien ja välittömästi syötäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden säilyttämiseen käytettävien jäykkien elintarvikepakkausten kulutusta. Tällaiset kansalliset kulutuksen vähentämistä koskevat toimenpiteet voivat pysyä voimassa vielä 1. tammikuuta 2030 jälkeenkin. Jäsenvaltioiden on osoitettava tapauskohtaisesti, että tällaiset kansalliset toimenpiteet ovat oikeasuhteisia kertakäyttömuovidirektiivin tavoitteisiin nähden ja syrjimättömiä unionin oikeuden mukaisesti. Lisäksi on otettava huomioon sisämarkkinoihin mahdollisesti kohdistuvat vaikutukset, ja Euroopan komissio arvioi, täyttääkö tietty kansallinen toimenpide nämä vaatimukset.

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 25 artiklan 2 kohdan mukaista velvoitetta kumota kansalliset rajoitukset 1. tammikuuta 2030 mennessä sovelletaan ainoastaan toimenpiteisiin, jotka koskevat liitteen V soveltamisalaan kuuluvia pakkausmuotoja, käyttötarkoituksia ja materiaaleja.

Näin ollen liitteessä V olevan 2–4 kohdan osalta voidaan todeta, että jos pakkausmuoto, materiaali ja käyttötarkoitus eivät kuulu liitteessä V olevan 2–4 kohdan soveltamisalaan mutta pakkausta voidaan pitää kertakäyttömuovidirektiivin mukaisena kertakäyttöisenä muovituotteena, sovelletaan kertakäyttömuovidirektiivin 4 artiklaa.

Tällä tavoin pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa vahvistetaan yhdenmukaistetut rajoitukset liitteen V kattamille pakkauksille, kun taas kertakäyttömuovidirektiiviä sovelletaan edelleen kertakäyttöisiin muovituotteisiin, jotka eivät kuulu kyseisten erityisten rajoitusten soveltamisalaan.

Lisäksi kertakäyttömuovidirektiiviä on määrä arvioida vuonna 2027. Komissio pohtii tarvetta tarkistaa direktiiviä muun muassa siten, että varmistetaan johdonmukaisuus ja yhdenmukaisuus pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen kanssa, edistetään pakkausten sisämarkkinoita sekä taataan tasapuoliset toimintaolosuhteet.

Vaahdotetusta polystyreenistä (EPS) valmistetut elintarvikepakkaukset, juomapakkaukset ja juomamukit on jo kielletty kertakäyttömuovidirektiivin nojalla (5 artikla). Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 67 artiklan 5 kohdalla muutetaan kertakäyttömuovidirektiiviä siten, että siihen sisällytetään nimenomaisesti myös puristetusta polystyreenistä (XPS) valmistetut pakkausmuodot. Tätä sovelletaan 1. tammikuuta 2030 alkaen, eikä jäsenvaltioiden tarvitse saattaa muutosta osaksi kansallista lainsäädäntöään.

17. **Asetuksen 25 artiklassa ja liitteessä V olevassa 1–4 kohdassa säädettyjen pakkauksia koskevien kieltojen soveltamisala muovin osuuden osalta**

Säännökset:

Asetuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaan *"[t]alouden toimijat eivät saa 1 päivästä tammikuuta 2030 alkaen saattaa markkinoille pakkauksia liitteessä V luetelluissa muodoissa ja siinä lueteltuihin käyttötarkoituksiin."*

Liitteessä V olevassa 1–4 kohdassa rajoitetaan *kertakäyttöisten muovipakkausten* käyttöä eri käyttötarkoituksiin.

Komission tulkinta:

Liitteessä V olevan 1–4 kohdan mukaiset pakkauksia koskevat kiellot eivät koske ainoastaan sataprosenttisesti muovimateriaalista valmistettuja esineitä. Tällainen tulkinta voisi johtaa tilanteisiin, joissa kieltoa voitaisiin kiertää lisäämällä pakkaukseen merkityksetön määrä muuta materiaalia kuin muovia.

Koska kertakäyttöistä muovipakkausta ei ole määritelty, olisi katsottava, että yhdistelmämateriaalipakkaukset, mukaan lukien vähintään 5 prosenttia muovia sisältävät paperipohjaiset pakkaukset, kuuluvat asetuksen 25 artiklassa ja liitteessä V olevassa 1–4 kohdassa säädettyjen pakkauksia koskevien kieltojen piiriin. Tämä kielto ei näin ollen koske pakkauksia, jotka sisältävät enintään 5 prosenttia muovia.

18. **Tuotteiden kuljetukseen käytettävien myyntipakkausten uudelleenkäyttötavoitteet**

Säännökset:

Asetuksen 29 artiklan 1 kohta: *"Talouden toimijoiden, jotka käyttävät, myös verkkokaupan jakelussa, tuotteiden kuljetukseen unionin alueella käytettävinä kuljetuspakkauksina tai myyntipakkauksina kuormalavoja, kokoontaitettavia muovilaatikoita, laatikoita, pakkausalustoja, muovilaatikoita, IBC-pakkauksia, sankoja, tynnyreitä tai kanistereita niiden koosta ja materiaalista riippumatta, mukaan lukien niiden taipuisat muodot, tai lavahuppuja ja lavansidontanauhoja kuormalavoille pakattujen tuotteiden vakauttamiseksi ja suojaamiseksi kuljetuksen aikana, on varmistettava, että 1 päivästä tammikuuta 2030 vähintään 40 prosenttia tällaisista pakkauksista yhteensä on uudelleenkäyttöjärjestelmän piiriin kuuluvia uudelleenkäytettäviä pakkauksia."*

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 5 alakohdan mukaan myyntipakkauksella tarkoitetaan *"pakkausta, jonka on tarkoitus muodostaa myyntipaikassa tuotteesta ja pakkauksesta koostuva myyntiyksikkö loppukäyttäjälle"*.

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 7 alakohdan mukaan kuljetuspakkauksella tarkoitetaan ”*pakkausta, jonka tarkoituksena on helpottaa yhden tai useamman myyntiyksikön tai myyntiyksiköistä koostuvan ryhmän käsittelyä ja kuljetusta siten, että voidaan välttää tuotteiden vaurioituminen käsittelyssä ja kuljetuksessa, lukuun ottamatta maantie-, rautatie-, meri- ja lentokuljetuksessa käytettäviä kontteja*”.

Komission tulkinta:

Tuotteiden kuljetukseen käytettävät myyntipakkaukset ovat pakkausmuotoja, joita voidaan pitää sekä kuljetus- että myyntipakkauksina. Jotkin 29 artiklan 1 kohdassa luetellut pakkausmuodot, joissa tuotteita kuljetetaan, kuten sangot, tynnyrit ja kanisterit, täytetään kuitenkin esimerkiksi torjunta-aineilla, maaleilla, laasteilla tai liimoilla, ja tämän vuoksi pakkausten uudelleenkäyttö saattaa olla mahdotonta tai edellyttää kohtuuttomia kustannuksia ja resurssien käyttöä, koska tällaiset viskoosiset täyteaineet voivat kovettua pakkauksessa avaamisen jälkeen tai täyteainetta voi siirtyä pakkausmateriaaliin, jolloin tämä kontaminoituu.

Tästä syystä se, voidaanko myyntipakkauksia käyttää uudelleen, riippuu pääasiassa siitä, millaisella tuotteella ne on täytetty. Uudelleenkäyttötavoitteet koskevat vain myyntipakkauksia, joilla on ilmeinen kuljetukseen liittyvä tehtävä. *Tuotteiden kuljetukseen käyttämistä* koskeva vaatimus voidaan tuoda esiin esimerkiksi pakkauksen erityisellä rakenteella, muodolla tai koolla.

Seuraavassa on havainnollistavia esimerkkejä:

— *Muoviämpärit, jotka on täytetty astian ominaisuuksia muuttavilla maaleilla, kemikaaleilla tai kastikkeilla:* Tuotejäännökset tai hajut voivat tehdä tällaisten tuotteiden kuljetuksessa käytettävien uudelleenkäytettävien pakkausmuotojen uudelleenkäytöstä haastavaa. Tällaisten jäännösten tai hajujen poistaminen käytetyn ämpärin sisäpinnoilta on teknisesti mahdollista. Tietyissä tapauksissa ja pakatun tuotteen tyypistä riippuen jäännösten poistaminen saattaa kuitenkin edellyttää puhdistusta, jossa on käytettävä runsaasti kemikaaleja, vettä tai energiaa. Tällöin muoviämpärien uudelleenkäyttö on toteuttamiskelpoinen vaihtoehto vain, jos intensiiviset puhdistusprosessit eivät aiheuta kohtuuttomia kustannuksia eivätkä edellytä kohtuutonta resurssien käyttöä.

— *Jäykissä pakkausmuodoissa, kuten tynnyreissä, kuljetettavat aamiaisviljatuotteet tai muut kiinteät elintarvikkeet:* Tällaisten elintarvikkeiden kuljetus uudelleenkäytettävissä pakkausmuodoissa, kuten tynnyreissä, jotka kiertävät samassa yrityksessä (mutta eri toimipaikoissa) tai sen sidosyrityksissä tai samassa jäsenvaltiossa, on mahdollista. Tynnyreihin jäävät viljatuotteiden jäännökset tai hajut eivät muuta tynnyreiden sisäpintoja, minkä vuoksi uudelleenkäyttö on toteuttamiskelpoinen vaihtoehto.

— *Irtotavaran, kuten hiekan ja kivien, kuljetus taipuisissa irtotavarasäkeissä:* Irtotavaran kuljettaminen uudelleenkäytettävissä taipuisissa suursäkeissä on mahdollista. Nämä tuotteet eivät muuta tällaisten pakkausten sisäpuolen ominaisuuksia eivätkä myöskään edellytä intensiivistä puhdistusta.

— *Muovisissa laatikoissa tai sälelaatikoissa kuljetettavat tuoreet hedelmät:* Laatikkoa tai sälelaatikkoa pidetään myyntipakkauksena, kun se täytetään tuoreilla hedelmillä. Kun kuitenkin otetaan huomioon, että laatikossa tai sälelaatikossa on tavallisesti enemmän kuin yksi annos tuoreita hedelmiä ja että se kuljetetaan myyntipisteisiin, sitä pidetään kuljetukseen käytettävänä myyntipakkauksena. Tällainen pakkausmuoto voi olla uudelleenkäytettävä.

19. **Kansainvälisessä kaupassa käytettäviä kuljetuspakkauksia koskevat uudelleenkäyttötavoitteet**

Säännökset:

Asetuksen 29 artikla:

”1. *Talouden toimijoiden, jotka käyttävät, myös verkkokaupan jakelussa, tuotteiden kuljetukseen* unionin alueella *käytettävinä kuljetuspakkauksina tai myyntipakkauksina kuormalavoja, kokoontaitettavia muovilaatikoita, laatikoita, pakkausalustoja, muovilaatikoita, IBC-pakkauksia, sankoja, tynnyreitä tai kanistereita niiden koosta ja materiaalista riippumatta, mukaan lukien niiden taipuisat muodot, tai lavahuppuja ja lavansidontanauhoja kuormalavoille pakattujen tuotteiden vakauttamiseksi ja suojaamiseksi kuljetuksen aikana, on varmistettava, että 1 päivästä tammikuuta 2030 vähintään 40 prosenttia tällaisista pakkauksista yhteensä on uudelleenkäyttöjärjestelmän piiriin kuuluvia uudelleenkäytettäviä pakkauksia. […]*

2. *Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, talouden toimijoiden, jotka käyttävät kuljetuspakkauksia tai myyntipakkauksia tuotteiden kuljetukseen tämän artiklan 1 kohdassa luetelluissa muodoissa* unionin alueella *sellaisten toimipaikkojen välillä, joissa toimija harjoittaa toimintaansa, tai minkä tahansa toimipaikan, jossa toimija harjoittaa toimintaansa, ja suosituksen 2003/361/EY, sellaisena kuin sitä sovelletaan 11 päivänä helmikuuta 2025, liitteessä olevassa 3 artiklassa määriteltyjen sidosyritysten tai omistusyhteysyritysten toimipaikkojen välillä, on varmistettava, että 1 päivästä tammikuuta 2030 tällaiset pakkaukset ovat uudelleenkäyttöjärjestelmän piiriin kuuluvia uudelleenkäytettäviä pakkauksia.*

3. *Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, talouden toimijoiden, jotka käyttävät kuljetuspakkauksia tai myyntipakkauksia tuotteiden kuljetukseen, myös verkkokaupan jakelussa, 1 kohdassa luetelluissa muodoissa, tuotteiden toimittamiseen toiselle talouden toimijalle* samassa jäsenvaltiossa, *on varmistettava, että 1 päivästä tammikuuta 2030 tällaiset pakkaukset ovat uudelleenkäyttöjärjestelmän piiriin kuuluvia uudelleenkäytettäviä pakkauksia.*"

Komission tulkinta:

Kuljetuspakkausten (ja tuotteiden kuljetukseen käytettävien myyntipakkausten) uudelleenkäyttötavoitteet koskevat vain tilanteita, joissa tällaisia pakkauksia käytetään unionin alueella. Näin ollen molempien toimijoiden eli sekä maahantuojan että jakelijan on oltava sijoittautunut EU:hun. Kolmansista maista tulevien kuljetuspakkausten (ja tuotteiden kuljetukseen käytettävien myyntipakkausten) osalta tämä vaatimus olisi ymmärrettävä siten, että sitä sovelletaan maahantuonnin ja markkinoille saattamisen ajankohdasta alkaen, mikä tarkoittaa, että kaikki pakkausta koskevat vaaditut tuontimenettelyt on saatettu päätökseen ja se saa liikkua EU:n markkinoilla. Tämä tapahtuu tavallisesti ensimmäisessä EU:n alueella sijaitsevassa varastossa.

Uudelleenkäyttötavoitteita sovelletaan kuljetuspakkauksissa oleviin tuontitavaroihin sen jälkeen, kun ne on saatettu EU:n markkinoille. Tavoitteita sovelletaan ensimmäisestä unionin alueella sijaitsevasta varastosta lopulliseen unionin alueella sijaitsevaan määräpaikkaan, jos ensimmäinen varasto ei ole lähetyksen lopullinen määräpaikka.

Tätä säännöstä sovellettaessa ensimmäisellä varastolla tarkoitetaan unionissa sijaitsevaa laitosta, johon kuljetuspakkauksissa olevat tavarat saapuvat ja jossa ne varastoidaan ja puretaan jaeltaviksi edelleen EU:n toimitusketjussa.

Ensimmäiseen varastoon saapuvia ja yhteen lopulliseen määräpaikkaan tarkoitettuja lähetyksiä ei tarvitse purkaa pakkauksista eikä pakata uudelleen uudelleenkäytettäviin pakkauksiin. Jakelu- ja logistiikkakeskuksia ei pidetä lopullisena määräpaikkana.

20. **Kuljetuspakkausten uudelleenkäyttötavoitteista vastuussa oleva talouden toimija**

Säännökset:

Asetuksen 29 artiklan 1 kohta: "*Talouden toimijoiden, jotka käyttävät, myös verkkokaupan jakelussa, tuotteiden kuljetukseen unionin alueella käytettävinä kuljetuspakkauksina tai myyntipakkauksina kuormalavoja, kokoontaitettavia muovilaatikoita, laatikoita, pakkausalustoja, muovilaatikoita, IBC-pakkauksia, sankoja, tynnyreitä tai kanistereita niiden koosta ja materiaalista riippumatta, mukaan lukien niiden taipuisat muodot, tai lavahuppuja ja lavansidontanauhoja kuormalavoille pakattujen tuotteiden vakauttamiseksi ja suojaamiseksi kuljetuksen aikana, on varmistettava, että 1 päivästä tammikuuta 2030 vähintään 40 prosenttia tällaisista pakkauksista yhteensä on uudelleenkäyttöjärjestelmän piiriin kuuluvia uudelleenkäytettäviä pakkauksia. Kyseisten talouden toimijoiden on 1 päivästä tammikuuta 2040 pyrittävä käyttämään vähintään 70 prosenttia ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista pakkauksista uudelleenkäyttöjärjestelmän piiriin kuuluvassa uudelleenkäytettävässä muodossa.*"

Komission tulkinta:

Kuljetuspakkausten uudelleenkäyttötavoitteet asetetaan niiden talouden toimijoiden tasolla, jotka käyttävät kuljetuspakkauksia tai kuljetukseen käytettäviä myyntipakkauksia.

Sen vuoksi uudelleenkäyttötavoitteet koskevat kuljetuspakkausten tai kuljetukseen käytettävien myyntipakkausten käyttäjiä. Kuljetuspakkauksen käyttäjä tai kuljetukseen käytettävän myyntipakkauksen käyttäjä on se talouden toimija – valmistaja, maahantuoja tai jakelija –, joka saattaa tuotteen unionin markkinoille asiaankuuluvassa kuljetuspakkauksessa.

21. **Asiakaskohtaisesti suunniteltujen kuljetuspakkausten vapauttaminen uudelleenkäyttötavoitteista**

Säännökset:

Asetuksen 29 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa: ”*Edellä 1, 2 ja 3 kohdassa asetettuja velvoitteita ei sovelleta kuljetuspakkauksiin tai myyntipakkauksiin,*

a) joita käytetään vaarallisten aineiden kuljetukseen direktiivin 2008/68/EY mukaisesti;

b) joita käytetään sellaisten suurten koneiden, laitteiden ja hyödykkeiden kuljetukseen, joiden pakkaukset on suunniteltu asiakaskohtaisesti vastaamaan sen talouden toimijan yksilöllisiä vaatimuksia, joka teki tilauksen”.

Komission tulkinta:

Asetuksen 29 artiklan 4 kohdan b alakohdassa säädetään poikkeuksesta pakkauksille, joita käytetään sellaisten suurten koneiden, laitteiden ja hyödykkeiden kuljetukseen, joiden pakkaukset on suunniteltu asiakaskohtaisesti vastaamaan sen talouden toimijan yksilöllisiä vaatimuksia, joka teki tilauksen. Tähän kontekstiin kuuluvat suuret koneet, laitteet ja hyödykkeet.

Talouden toimijoiden, jotka haluavat käyttää tätä poikkeusta, on toimitettava asianmukaiset asiakirjat, jotka osoittavat, että pakkaus on suunniteltu asiakaskohtaisesti tietylle yksittäiselle tuotteelle. Nämä asiakirjat olisi toimitettava pakkauksen teknisissä asiakirjoissa, ja niiden on esitettävä kaikki pakkausten suunnittelua, valmistusta ja toimintaa koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen 29 artiklan 4 b kohdassa säädetyn poikkeuksen edellytysten täyttämiseksi.

22. **Saataville asettamisen määritelmä juomapakkausten uudelleenkäyttötavoitteiden noudattamisen yhteydessä**

Säännökset:

Asetuksen 29 artiklan 6 kohdan mukaan *”[l]opullisten jakelijoiden, jotka asettavat jäsenvaltion alueella kuluttajien saataville alkoholijuomia ja alkoholittomia juomia myyntipakkauksissa, on 1 päivästä tammikuuta 2030 varmistettava, että vähintään 10 prosenttia kyseisistä tuotteista asetetaan saataville uudelleenkäyttöjärjestelmän piiriin kuuluvissa uudelleenkäytettävissä pakkauksissa”*.

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdan mukaan asettamisella saataville jäsenvaltion alueella tarkoitetaan ”*pakkauksen, joko tyhjänä tai tuotteen kanssa, toimittamista liiketoiminnan yhteydessä jäsenvaltion alueelle jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta*”.

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 21 alakohdan mukaan lopullisella jakelijalla tarkoitetaan ”*toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toimittaa pakattuja tuotteita, myös uudelleenkäytön kautta, tai tuotteita, jotka voidaan ostaa uudelleentäyttämällä, loppukäyttäjille*”.

Komission tulkinta:

Tätä asetusta sovellettaessa lopulliset jakelijat, jotka asettavat juomat myyntipakkauksissa kuluttajien saataville, ovat useimmissa tapauksissa vähittäismyymälöitä tai majoitus- ja ravitsemisalan baareja ja ravintoloita. Jos kyseessä on etämyynti, lopullinen jakelija on talouden toimija, joka asettaa myyntipakkauksessa olevan juoman kuluttajien saataville verkkosivuston kautta.

Saataville asettaminen ei edellytä myyntipakkauksessa olevan juoman tosiasiallista myymistä kuluttajalle, vaan riittää, että lopullinen jakelija tarjoaa vähintään 10 prosenttia juomistaan myytäväksi uudelleenkäytettävissä myyntipakkauksissa.

Asetuksen 29 artiklan 6 kohdassa oleva viittaus uudelleenkäyttöjärjestelmään viittaa uudelleenkäyttöjärjestelmiin sovellettaviin, asetuksen liitteessä VI olevassa A osassa määriteltyihin vaatimuksiin. Tällaisen järjestelmän moitteeton toiminta edellyttää muun muassa kuluttajille tarkoitettujen asianmukaisten tiedotus-, näyttö- tai viestintäjärjestelyjen käyttöönottoa 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti, jotta juomien tarjoaminen uudelleenkäytettävissä myyntipakkauksissa voidaan tunnistaa ja sitä voidaan edistää juomien tehokkaan markkinoille saattamisen ja kaupallistamisen varmistamiseksi.

Juomapakkausten uudelleenkäyttötavoitteiden laskentamenetelmä vahvistetaan 30 artiklan 3 kohdan nojalla annettavalla täytäntöönpanosäädöksellä.

23. **Juomapakkausten uudelleenkäyttötavoitteet majoitus- ja ravitsemisalalla**

Säännös:

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 29 artiklan 6 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Lopullisten jakelijoiden, jotka asettavat jäsenvaltion alueella kuluttajien saataville alkoholijuomia ja alkoholittomia juomia myyntipakkauksissa, on 1 päivästä tammikuuta 2030 varmistettava, että vähintään 10 prosenttia kyseisistä tuotteista asetetaan saataville uudelleenkäyttöjärjestelmän piiriin kuuluvissa uudelleenkäytettävissä pakkauksissa.”

Komission tulkinta:

Juomia, jotka myydään suurissa uudelleenkäytettävissä juomapakkauksissa, kuten oluttynnyreissä, baareille ja ravintoloille (yritysten välillä) ja jotka baarien ja ravintoloiden pitäjät (eli majoitus- ja ravitsemisalan toimijat) asettavat kuluttajien saataville, ei oteta huomioon majoitus- ja ravitsemisalantoimijoihin sovellettavien uudelleenkäyttötavoitteiden saavuttamisessa. Tällaisia juomia ei aseteta kuluttajien saataville myyntipakkauksissa. Vasta sitten, kun täytetty suuri, uudelleenkäytettävä juomapakkaus asetetaan kuluttajan saataville, se voi edistää juoman jakelijan uudelleenkäyttötavoitteiden saavuttamista.

Sitä vastoin pienemmät juomapakkaukset, kuten uudelleenkäytettävät pullot, on otettava huomioon uudelleenkäyttötavoitteissa, koska ne ovat myyntipakkauksia ja ne voidaan toimittaa suoraan kuluttajille.

24. **Kansalliset poikkeukset uudelleenkäyttötavoitteista**

Säännökset:

Asetuksen 29 artiklan 14 kohdassa vahvistetaan kumulatiiviset edellytykset, joiden täyttyessä jäsenvaltiot voivat vapauttaa alueensa talouden toimijat uudelleenkäyttötavoitteista viiden vuoden ajaksi. Nämä edellytykset ovat seuraavat:

”a) vapautuksen myöntävä jäsenvaltio ylittää viidellä prosenttiyksiköllä vuoteen 2025 mennessä saavutettavat pakkausjätteiden materiaalikohtaiset kierrätystavoitteet, ja sen odotetaan ylittävän viidellä prosenttiyksiköllä vuoden 2030 tavoitteen sen kertomuksen mukaan, jonka komissio julkaisee kolme vuotta ennen kyseistä ajankohtaa;

b) vapautuksen myöntävä jäsenvaltio on saavuttamassa 43 artiklassa asetetut asiaankuuluvat jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevat tavoitteet ja voi osoittaa, että se on vuoteen 2028 mennessä vähentänyt asukasta kohti syntyvän jätteen määrää vähintään 3 prosentilla vuonna 2018 asukasta kohden syntyneeseen jätteen määrään verrattuna; ja

c) talouden toimijat ovat hyväksyneet yritysten jätteen syntymisen ehkäisemistä ja kierrätystä koskevan suunnitelman, joka edistää 43 artiklassa asetettuja jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevia tavoitteita ja 52 artiklassa asetettuja kierrätystavoitteita.

Jäsenvaltio voi uusia kyseisen viiden vuoden ajanjakson, edellyttäen, että kaikki ehdot täyttyvät.”

Kierrätystavoitteet, jotka jäsenvaltioiden on saavutettava, vahvistetaan 52 artiklassa. Tavoitteet on asetettu seuraaville pakkausmateriaaleille: paperi ja kartonki, muovi, lasi, puu, metalli ja alumiini.

Komission tulkinta:

a) Jäsenvaltion mahdollisuus ylittää kaikki materiaalikohtaiset kierrätystavoitteet

Monikon (”tavoitteet”) käyttö olisi ymmärrettävä siten, että on olemassa useita materiaalikohtaisia tavoitteita, mutta niitä kaikkia ei tarvitse ylittää samanaikaisesti, jotta tämän poikkeuksen soveltamisen edellytykset täyttyisivät.

Jos esimerkiksi alumiinin kierrätystavoite ylittyy tietyssä jäsenvaltiossa, vähittäismyyjien voitaisiin sallia vähentävän alumiinitölkeissä myydyt juomat niistä tuotteista, joita koskee velvoite myydä 10 prosenttia juomista uudelleenkäytettävissä pakkauksissa. Vähittäismyyjien on edelleen täytettävä muista materiaaleista, kuten lasista ja muovista, valmistettujen myytävien juomapakkausten uudelleenkäyttötavoite, mutta 10 prosentin tavoitetta alennetaan suhteellisesti alumiinitölkeissä myytyjen juomien osuudella.

b) Yhdistelmämateriaalipakkauksiin sovellettavan poikkeuksen edellytykset

Yhdistelmämateriaalipakkausten osalta on ylitettävä tällaisessa pakkauksessa käytettyjen materiaalien kierrätystavoitteet. Käytännössä olisi ylitettävä kaikkien niiden materiaalien, joiden osuus pakkausyksikön painosta on yli 5 prosenttia, kierrätystavoitteet.

c) Jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevaan tavoitteeseen liittyvät ehdot

Kunkin jäsenvaltion on pyrittävä saavuttamaan jätteen syntymisen ehkäisemistä koskeva yleinen tavoite kaiken vapautuksen myöntävässä jäsenvaltiossa syntyvän pakkausjätteen osalta. Mitään materiaalikohtaista jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevaa tavoitetta ei ole.

d) Poikkeuksen uusimisen edellytykset

Jos jäsenvaltio haluaa jatkaa poikkeusta uudelleenkäyttötavoitteista vielä viiden vuoden jälkeen, sen on saavutettava jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevat tavoitteet vuosina 2035 ja 2040. Kun lainsäätäjät sallivat poikkeuksen uusimisen, niiden tarkoituksena oli varmistaa, että talouden toimijat saavuttavat uudelleenkäyttötavoitteet ja että jäsenvaltiot jatkavat pakkausjätteen syntymisen vähentämistä vuosiksi 2035 ja 2040 vahvistettujen vähennystavoitteiden mukaisesti. Jos saatavilla on uusia tietoja ja sovelletaan uusia tavoitteita, ne olisi otettava huomioon oikea-aikaisesti, sillä muutoin pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen tavoitteet, erityisesti pakkausjätteen vähentäminen, voivat vaarantua.

25. **Jäsenvaltioiden joustovara kansallisten toimenpiteiden käyttöönotossa**

Säännökset:

Asetuksen 4 artikla:

”1. Pakkaus voidaan saattaa markkinoille ainoastaan, jos se on tämän asetuksen mukainen.

2. Jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa tai estää sellaisten pakkausten markkinoille saattamista, jotka täyttävät tämän asetuksen 5–12 artiklassa tai niiden nojalla säädetyt kestävyys-, merkintä- ja tietovaatimukset.

3. Jos jäsenvaltio päättää pitää voimassa tai ottaa käyttöön tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten lisäksi muita, kansallisia kestävyys- tai tietovaatimuksia, kyseiset vaatimukset eivät saa olla ristiriidassa tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten kanssa eivätkä jäsenvaltiot saa kieltää, rajoittaa tai estää sellaisten pakkausten markkinoille saattamista, jotka ovat tämän asetuksen mukaisia, sillä perusteella, että kyseisiä kansallisia vaatimuksia ei ole noudatettu.”

Komission tulkinta:

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa jätetään jäsenvaltioille tietty harkintavalta joissakin asioissa, asetetaan pelkät vähimmäisvaatimukset tai edellytetään, että jäsenvaltiot huolehtivat täytäntöönpanosta, jos säännöksiä ei ole täysin yhdenmukaistettu. Lisäksi joidenkin säännösten soveltamiselle asetettuja määräaikoja on lykätty.

Eriävät kansalliset pakkaussäännökset vaikuttavat käytännössä kaikkiin talouden aloihin ja tuotteen arvoketjuun. Sen vuoksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansalliset toimenpiteet eivät aiheuta kohtuuttomia, aiheettomia esteitä kaupankäynnille sisämarkkinoilla eivätkä vääristä kilpailua.

Yhdenmukaistettujen EU:n sääntöjen ennakoiva soveltaminen eli se, että jäsenvaltiot antavat sitovaa täytäntöönpanolainsäädäntöä ennen yhdenmukaistamisen määräaikoja, erityisesti silloin, jos tällaisissa säännöksissä edellytetään, että täytäntöönpanotoimenpiteet on ensin hyväksyttävä EU:n tasolla, rikkoo SEU-sopimuksen 4 artiklan 3 kohdassa vahvistettua vilpittömän yhteistyön periaatetta sekä SEUT-sopimuksen 288 artiklaa, jossa vahvistetaan asetusten suoran sovellettavuuden periaate. Tällainen ennakoiva kansallinen lainsäädäntö, joka saattaa olla sallittua voimassa olevan oikeudellisen kehyksen (pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen ja perussopimuksen) nojalla, on kumottava viimeistään yhdenmukaistettujen säännösten voimaantuloon mennessä, ja siinä on jo sitä ennen otettava huomioon harkintavalta, josta säädetään asetuksen tietyissä säännöksissä.

Jäsenvaltioiden mahdollisuuden osalta ottaa käyttöön kestävyysvaatimuksia, jotka ylittävät pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa säädetyt vaatimukset, asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa annetaan talouden toimijoille takeet siitä, että asetuksen vaatimukset täyttävien pakkausten markkinoille saattamista ei rajoiteta kansallisilla säännöillä.

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 4 artiklan 3 kohta olisi tulkittava siten, että sillä rajoitetaan jäsenvaltioiden toimintavapautta, eikä siten, että sillä annetaan mahdollisuus poiketa pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 4 artiklan 2 kohdan yleisestä säännöstä. Näin ollen kansallisilla kestävyys- tai merkintävaatimuksilla ei saa rajoittaa sellaisten pakkausten markkinoille saattamista, jotka täyttävät pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen kestävyys- ja merkintävaatimukset, eivätkä ne saa olla ristiriidassa näiden vaatimusten kanssa eivätkä luoda esteitä sisämarkkinoille.

Useissa asetuksen säännöksissä täsmennetään jäsenvaltioiden valtuudet hyväksyä kansallisia toimenpiteitä tai annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus ottaa käyttöön lisäpoikkeuksia tai -vaatimuksia. Näin tehdään muun muassa säännöksissä, jotka koskevat kompostoituvuutta (9 artikla), tiettyjen pakkausmuotojen käyttöä koskevia rajoituksia (25 artiklan 2 ja 3 kohta, 70 artiklan 4 kohta ja liitteessä V oleva 2 kohta), uudelleenkäyttötavoitteita (ks. 29 artiklan 11, 12, 14, 15 ja 16 kohta) ja uudelleenkäyttötarjontaa (33 artiklan 6 kohta).

Useissa säännöksissä ([30]) edellytetään kansallista täytäntöönpanoa (esimerkiksi tietyn tavoitteen saavuttamiseksi tai raportoimiseksi), ja ne ovat yhdistelmä täysin yhdenmukaistettuja vaatimuksia ja kansallisia joustomahdollisuuksia. Näiden joustomahdollisuuksien käyttöä koskevat ehdot on kuitenkin aina kehystetty yhdenmukaistetuilla edellytyksillä, ja jäsenvaltioiden on täytettävä nämä edellytykset noudattaakseen pakkaus- ja pakkausjäteasetusta (ks. kierrätystavoitteita koskeva 29 jakso). Jotkin näistä säännöksistä sisältävät myös talouden toimijoita koskevia suoraan sovellettavia velvoitteita, kuten 31 artikla, joka koskee uudelleenkäyttötavoitteista raportoimista toimivaltaisille viranomaisille.

26. **Jäsenvaltioiden joustovara asettaa täydentäviä kierrätystavoitteita**

Säännökset:

Asetuksen 52 artiklan 6 kohta: ”*Jäsenvaltiot voivat antaa säännöksiä, joilla ylitetään tässä artiklassa asetetut vähimmäistavoitteet, kunhan ne noudattavat SEUT-sopimuksessa vahvistettuja yleisiä sääntöjä ja tätä asetusta*.”

Asetuksen 4 artiklan 3 kohta: ”*Jos jäsenvaltio päättää pitää voimassa tai ottaa käyttöön tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten lisäksi muita, kansallisia kestävyys- tai tietovaatimuksia, kyseiset vaatimukset eivät saa olla ristiriidassa tässä asetuksessa säädettyjen vaatimusten kanssa eivätkä jäsenvaltiot saa kieltää, rajoittaa tai estää sellaisten pakkausten markkinoille saattamista, jotka ovat tämän asetuksen mukaisia, sillä perusteella, että kyseisiä kansallisia vaatimuksia ei ole noudatettu*.”

Komission tulkinta:

Jäsenvaltiot voivat asettaa tiukempia ja täydentäviä kierrätystavoitteita edellyttäen, että ne eivät vaaranna sisämarkkinoita. Joillakin jäsenvaltioilla on jo täydentäviä tavoitteita esimerkiksi nestepakkauskartonkien osalta.

Pakkaus- ja pakkausjäteasetus noudattelee aiempaa pakkaus- ja pakkausjätedirektiiviä, jossa jäsenvaltioille jätettiin harkintavaltaa jätehuollon järjestämisessä.

Täydentävät kierrätystavoitteet voivat tehostaa pakkausjätteen arvoketjua ja siten hyödyttää talouden toimijoita. Jäsenvaltioiden on kuitenkin osoitettava tapauskohtaisesti, että tällaiset tavoitteet eivät ole ristiriidassa pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen sisämarkkinatavoitteiden kanssa.

27. **Jäsenvaltioiden mahdollisuus asettaa täydentäviä tai korkeampia uudelleenkäyttötavoitteita**

Säännökset:

Asetuksen 29 artiklan 15 kohdassa säädetään seuraavaa: ”*Jollei 51 artiklassa asetetuista edellytyksistä muuta johdu, jäsenvaltiot voivat asettaa talouden toimijoille tämän artiklan 1, 2, 3, 5 ja 6 kohdassa asetettuja vähimmäistavoitteita pidemmälle meneviä tavoitteita siltä osin kuin tällaiset korkeammat tavoitteet ovat tarpeen, jotta jäsenvaltio voi saavuttaa yhden tai useamman 43 artiklassa asetetuista tavoitteista*.”

([30]) Asetuksen 13, 23, 31, 34, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 67 ja 68 artikla.

Asetuksen 29 artiklan 16 kohdassa säädetään seuraavaa: ”*Jollei 51 artiklassa asetetuista edellytyksistä muuta johdu, jäsenvaltiot voivat asettaa talouden toimijoille tavoitteita sellaisten myyntipakkauksissa saataville asetettavien juomien osalta, jotka eivät kuulu tämän artiklan 6 kohdan soveltamisalaan, jos kyseiset lisätavoitteet ovat tarpeen, jotta jäsenvaltio voi saavuttaa yhden tai useamman 43 artiklassa asetetuista tavoitteista*.”

Uudelleenkäyttöä ja uudelleentäyttöä koskevassa 51 artiklassa säädetään seuraavaa:

1) ”Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä kannustaakseen uudelleenkäyttöjärjestelmien, jotka tarjoavat riittäviä kannustimia pakkausten palauttamiseen, ja uudelleentäyttöjärjestelmien perustamista ympäristön kannalta hyväksyttävällä tavalla. Kyseisten järjestelmien on oltava 27 ja 28 artiklassa sekä liitteessä VI säädettyjen vaatimusten mukaisia, eivätkä ne saa vaarantaa elintarvikehygieniaa tai kuluttajien turvallisuutta.

2) Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä voivat olla muun muassa [...]

c) valmistajia tai lopullisia jakelijoita koskevat velvoitteet asettaa tietty prosenttiosuus muista kuin 29 artiklassa säädettyjen uudelleenkäyttötavoitteiden kattamista tuotteista saataville uudelleenkäyttöjärjestelmän piiriin kuuluvissa uudelleenkäytettävissä pakkauksissa tai uudelleentäyttämällä edellyttäen, että tämä ei johda sisämarkkinoiden vääristymiseen tai muista jäsenvaltioista peräisin olevien tuotteiden osalta kaupan esteisiin.”

Asetuksen 33 artiklan 6 kohdassa, joka liittyy noutoruoka- ja -juoma-alan uudelleenkäyttötarjontaa koskevaan velvoitteeseen, viitataan 51 artiklassa vahvistettuihin edellytyksiin, joiden mukaisesti jäsenvaltio voi asettaa tavoitteita, jotka ylittävät pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 33 artiklan 5 kohdassa mukaan otetuille pakkauksille vahvistetun, vuoteen 2030 mennessä saavutettavan 10 prosentin ohjeellisen vähimmäistavoitteen ”*siltä osin kuin korkeammat tavoitteet ovat tarpeen, jotta jäsenvaltio voi saavuttaa yhden tai useamman 43 artiklassa asetetuista tavoitteista*”.

Komission tulkinta:

Jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi jäsenvaltioiden saattaa olla tarpeen täydentää EU:n toimenpiteitä kansallisilla toimenpiteillä, kuten korkeammilla tai täydentävillä pakkausten kansallisilla uudelleenkäyttötavoitteilla. Jos jäsenvaltiot tekevät niin, niiden on kuitenkin noudatettava tiettyjä tiukkoja ehtoja:

a) Komissio katsoo 51 artiklassa säädettyjen edellytysten osalta, että 29 artiklan 15 kohdan uudelleenkäyttötavoitteiden tiukentamiseksi täytettävien kumulatiivisten edellytysten on täytyttävä myös asetettaessa uusia uudelleenkäyttötavoitteita 51 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat vahvistaa uudelleenkäyttötavoitteita 29 artiklan uudelleenkäyttötavoitteiden piiriin kuulumattomille tuotteille. Nämä edellytykset ovat seuraavat:

— uudet tavoitteet ovat välttämättömiä, jotta jäsenvaltio voi saavuttaa jätteen vähentämistavoitteensa (5 % vuoteen 2030 mennessä, 10 % vuoteen 2035 mennessä ja 15 % vuoteen 2040 mennessä), mikä jäsenvaltion on todistettava tosiseikoilla ja tiedoilla ja

— uudet tavoitteet eivät johda sisämarkkinoiden vääristymiin tai tuotteiden osalta kaupan esteisiin ja

— uudet tavoitteet ilmoitetaan TRIS-menettelyllä, jonka mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava lainsäädäntöehdotuksensa komissiolle, jotta estetään esteiden luominen sisämarkkinoille, koska tällaiset toimenpiteet ovat teknisiä määräyksiä.

Asetuksen 51 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat vahvistaa uudelleenkäyttötavoitteita tuotteille, jotka eivät kuulu 29 artiklassa säädettyjen uudelleenkäyttötavoitteiden piiriin ja joille ei ole 29 artiklassa nimenomaisesti myönnetty vapautusta, mikä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jäsenvaltiot voivat asettaa uudelleenkäyttötavoitteita noutoruoka- ja -juoma-alalle. Tämä sallitaan nimenomaisesti myös pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 33 artiklan 6 kohdassa.

Jos jäsenvaltio haluaa asettaa uusia kansallisia uudelleenkäyttötavoitteita muilla aloilla tai muille kuin 29 artiklassa luetelluille pakkausmuodoille tai tuotteille, sen on osoitettava, että tämä on tarpeen jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä arviointi olisi liitettävä mukaan, kun jäsenvaltio ilmoittaa tällaisista toimenpiteistä TRIS-ilmoitusjärjestelmässä.

b) Vaikka 43 artiklassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus asettaa EU:n tasolla asetettuja tavoitteita korkeampia kansallisia pakkausjätteen ehkäisemistä koskevia tavoitteita ([31]), tällaisia korkeampia tavoitteita ei voida käyttää perusteena korottaa yhdenmukaistettuja EU:n tason uudelleenkäyttötavoitteita. Tämä johtuu EU:n oikeuden ensisijaisuudesta kansalliseen lainsäädäntöön nähden, sillä muutoin jäsenvaltiot voisivat vaarantaa markkinoiden yhdenmukaistamisen tavoitteen.

c) Jollei toisin säädetä, jäsenvaltiot eivät voi muuttaa suoraan sovellettavia, yhdenmukaistettuja EU:n säännöksiä. Ne eivät voi

— asettaa uudelleenkäyttötavoitteita kuljetuspakkauksille, kuten pahvilaatikoille, jotka on nimenomaisesti vapautettu uudelleenkäytöstä pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen nojalla

— tehdä 29 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa, 29 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa ja 29 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa vuodeksi 2040 vahvistetuista ohjeellisista uudelleenkäyttötavoitteista sitovia.

28. **Kansalliset poikkeukset pantti- ja palautusjärjestelmistä**

Säännökset:

Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 62 alakohdan mukaan *""pantti- ja palautusjärjestelmällä" [tarkoitetaan] järjestelmää, jossa loppukäyttäjältä veloitetaan kyseisen järjestelmän kattaman pakatun tai pakkaukseen täytetyn tuotteen oston yhteydessä pantti, joka palautetaan, kun pantillinen pakkaus palautetaan kansallisten viranomaisten tätä varten hyväksymän keräyskanavan kautta*".

Asetuksen 50 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Jäsenvaltioiden on toteutettava 1 päivään tammikuuta 2029 mennessä tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen erilliskeräyksen, joka kattaa painon mukaan ilmoitettuna vuosittain vähintään 90 prosenttia seuraavista, ensimmäistä kertaa kyseisessä jäsenvaltiossa markkinoilla saataville asetetuista pakkausmuodoista tietyn kalenterivuoden aikana:*

a) kertakäyttöiset muoviset juomapullot, joiden tilavuus on enintään kolme litraa; ja

b) kertakäyttöiset metalliset juomapakkaukset, joiden tilavuus on enintään kolme litraa."

Asetuksen 50 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Edellä 1 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettuja asiaankuuluvia pakkausmuotoja varten perustetaan pantti- ja palautusjärjestelmät ja että pantti veloitetaan myyntipaikassa.*"

Asetuksen 50 artiklan 5 kohdassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus poiketa 2 kohdassa säädetystä velvoitteesta seuraavin edellytyksin:

"a) 48 artiklassa edellytetty erilliskeräysaste on asiaankuuluvan pakkausmuodon osalta komissiolle 56 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla toimitettujen tietojen perusteella vähintään 80 prosenttia tällaisista kalenterivuonna 2026 ensimmäistä kertaa kyseisen jäsenvaltion alueella saataville asetetuista pakkauksista niiden painon mukaan ilmaistuna; ja

b) jäsenvaltio ilmoittaa komissiolle viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2028 vapautusta koskevasta pyynnöstään ja toimittaa täytäntöönpanosuunnitelman, jossa esitetään konkreettisia toimenpiteitä sisältävä strategia, mukaan lukien niiden aikataulu, sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettu pakkausten 90 prosentin erilliskeräysaste niiden painon mukaan ilmaistuna saavutetaan."

Komission tulkinta:

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa ei säädetä raja-alueiden vähittäismyyjiä koskevista lievemmistä ehdoista. Siinä päinvastoin asetetaan rajatylittäville yrityksille erityisiä velvoitteita ([32]), joilla estetään säännösten kiertäminen, joka voisi viedä pohjaa pantti- ja palautusjärjestelmän tavoitteilta ja vaatimuksilta.

([31]) Asetuksen 43 artiklan 7 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön 5 kohdan noudattamiseksi pakkausjätteen syntymisen ehkäisemistä koskevia toimenpiteitä, jotka ylittävät 1 kohdassa asetetut vähimmäistavoitteet, kunhan ne toimivat tämän asetuksen mukaisesti."*

([32]) Asetuksen 50 artiklan 11 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähintään ne pantti- ja palautusjärjestelmät, jotka on perustettu tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti tämän asetuksen voimaantulon jälkeen, täyttävät 1 päivään tammikuuta 2029 mennessä liitteessä X luetellut vähimmäisvaatimukset.*
[...]
Komissio arvioi 1 päivään tammikuuta 2038 mennessä tämän artiklan täytäntöönpanoa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ja selvittää, miten pantti- ja palautusjärjestelmien yhteentoimivuus voitaisiin maksimoida."
Asetuksen liitteessä X säädetään seuraavaa: *"Jäsenvaltioiden, joilla on alueita, joilla harjoitetaan vilkasta rajatylittävää liiketoimintaa, on varmistettava, että pantti- ja palautusjärjestelmät mahdollistavat muiden jäsenvaltioiden pantti- ja palautusjärjestelmiin kuuluvien pakkausten keräyksen tähän osoitetuissa keräyspisteissä, ja niiden on pyrittävä mahdollistamaan sellaisen pantin palauttaminen, josta loppukäyttäjää veloitettiin hänen ostaessaan pakkauksen."*

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 50 artiklan 5 kohdan mukainen jäsenvaltioiden vapautusmahdollisuus liittyy pakkauksille asetettuihin vaatimuksiin eikä maantieteellisiin perusteisiin, ja sitä on tulkittava suppeasti kuten kaikkia vapautuksia.

Nämä kaksi edellytystä eli pantin veloittaminen sekä pantti- ja palautusjärjestelmän perustaminen ovat kumulatiivisia, koska panttia on mahdotonta veloittaa ilman pantti- ja palautusjärjestelmää. Tätä korostetaan pantti- ja palautusjärjestelmien määritelmässä. Näin ollen lopullinen jakelija voidaan vapauttaa pantin veloittamisesta vain, jos jäsenvaltio kokonaisuudessaan on saanut vapautuksen pantti- ja palautusjärjestelmän perustamisesta. Toisin sanoen lopullista jakelijaa ei voida vapauttaa pantin veloittamisesta, jos jäsenvaltiolla, johon se on sijoittautunut, on pantti- ja palautusjärjestelmä, ja sen vuoksi se on velvoitettu veloittamaan pantin muista jäsenvaltioista tulevilta kuluttajilta.

29. **Olemassa olevia pantti- ja palautusjärjestelmiä koskevat vähimmäisvaatimukset**

Säännökset:

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 50 artiklan 11 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on viimeistään 1. tammikuuta 2029 varmistettava, että kertakäyttöisten muovisten juomapullojen ja kertakäyttöisten metallisten juomapakkausten pantti- ja palautusjärjestelmät täyttävät liitteessä X luetellut vähimmäisvaatimukset.

Asetuksen 50 artiklan 11 kohdassa todetaan myös, että liitteessä X lueteltuja vähimmäisvaatimuksia ei sovelleta sellaisiin ennen pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen voimaantuloa käyttöön otettuihin pantti- ja palautusjärjestelmiin, joissa saavutetaan 50 artiklan 1 kohdassa asetettu 90 prosentin tavoite 1. tammikuuta 2029 mennessä. Jäsenvaltioiden on kuitenkin pyrittävä varmistamaan, että silloin, kun jo olemassa olevia pantti- ja palautusjärjestelmiä tarkastellaan uudelleen ensimmäistä kertaa, ne ovat liitteessä X esitettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisia. Jos 90 prosentin tavoitetta ei ole saavutettu 1. tammikuuta 2029 mennessä, olemassa olevien pantti- ja palautusjärjestelmien on oltava liitteessä X asetettujen vähimmäisvaatimusten mukaisia 1. tammikuuta 2035 mennessä.

Johdanto-osan 145 kappaleessa selitetään, että liitteen X vähimmäisvaatimusten avulla parannetaan yhdenmukaisuutta ja nostetaan palautusasteita kaikissa jäsenvaltioissa. Kyseiset vaatimukset on laadittu sidosryhmien näkemysten, asiantuntija-analyysin ja nykyisistä pantti- ja palautusjärjestelmistä opittujen parhaiden käytäntöjen perusteella.

Komission tulkinta:

Jo olemassa olevan pantti- ja palautusjärjestelmän uudelleentarkastelua olisi kohdeltava kuin mitä tahansa lainsäädäntöön perustuvaa sääntelytointa, jolla muutetaan merkittävästi pantti- ja palautusjärjestelmää.

Vähimmäisvaatimukset voivat auttaa vahvistamaan pantti- ja palautusjärjestelmän ympäristötehokkuutta, erityisesti keräysastetta. Jäsenvaltioiden on ennen 1. tammikuuta 2029, pantti- ja palautusjärjestelmän uudelleentarkastelun yhteydessä, harkittava, voidaanko pantti- ja palautusjärjestelmän odottaa saavuttavan 50 artiklan 2 kohdassa asetetut 90 prosentin erilliskeräystavoitteet. Jos pantti- ja palautusjärjestelmällä saavutetaan vähintään 90 prosentin erilliskeräysasteet, sen ei tarvitse noudattaa vähimmäisvaatimuksia. Jos näin ei ole, jäsenvaltion olisi harkittava sen varmistamista, että pantti- ja palautusjärjestelmä täyttää liitteessä X esitetyt vähimmäisvaatimukset. Tammikuun 1. päivän 2029 jälkeen kertakäyttöisten juomapakkausten pantti- ja palautusjärjestelmän, joka ei täytä erilliskeräystä koskevia velvoitteita, on oltava vähimmäisvaatimusten mukainen 1. tammikuuta 2035 mennessä.

30. **Vähittäismyyjien velvollisuus ottaa takaisin pantilliset juomapakkaukset**

Säännökset:

Liitteessä X olevan l kohdan mukaan *”jäsenvaltioiden on varmistettava, että lopulliset jakelijat ovat velvollisia ottamaan takaisin jakelemansa pakkausmateriaalin ja -muodon pantilliset pakkaukset ja palauttamaan lunastetut pantit loppukäyttäjille, kun pantillinen pakkaus palautetaan, paitsi jos loppukäyttäjillä on yhtä helposti saatavilla olevia keinoja lunastaa pantti pantillisen pakkauksen käytön jälkeen jonkin sellaisen keräyskanavan kautta, joka elintarvikepakkausten osalta varmistaa elintarvikeluokan kierrätyksen ja jonka kansalliset viranomaiset ovat tätä tarkoitusta varten hyväksyneet. Tätä velvoitetta ei sovelleta, jos myyntialueen laajuus estää loppukäyttäjiä palauttamasta pantillisia pakkauksia. Lopullisten jakelijoiden on kuitenkin aina otettava vastaan myymiensä tuotteiden tyhjien pakkausten palautukset*”.

Asetuksen 50 artiklan 11 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähintään ne pantti- ja palautusjärjestelmät, jotka on perustettu tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti tämän asetuksen voimaantulon jälkeen, täyttävät 1 päivään tammikuuta 2029 mennessä liitteessä X luetellut vähimmäisvaatimukset. Liitteessä X lueteltuja vähimmäisvaatimuksia ei sovelleta sellaisiin ennen tämän asetuksen voimaantuloa käyttöön otettuihin pantti- ja palautusjärjestelmiin, joissa saavutetaan tämän artiklan 1 kohdassa asetettu 90 prosentin tavoite 1 päivään tammikuuta 2029 mennessä. Jäsenvaltioiden on pyrittävä varmistamaan, että silloin kun jo olemassa olevia kertakäyttöisten pakkausten pantti- ja palautusjärjestelmiä tarkastellaan uudelleen ensimmäistä kertaa, ne ovat liitteessä X esitettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisia. Jos 90 prosentin tavoitetta ei ole saavutettu 1 päivään tammikuuta 2029 mennessä, olemassa olevien kertakäyttöisten pakkausten pantti- ja palautusjärjestelmien on oltava liitteessä X asetettujen vähimmäisvaatimusten mukaisia 1 päivään tammikuuta 2035 mennessä."*

Komission tulkinta:

Liitteessä X vahvistettujen pantti- ja palautusjärjestelmien vähimmäisvaatimusten mukaisesti lopullisten jakelijoiden on otettava vastaan myymiensä tuotteiden tyhjä pakkaus ja lunastettava pantti. Tämän velvoitteen soveltaminen ei edellytä ostotodistusta.

Lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että lopulliset jakelijat velvoitetaan ottamaan vastaan kaikki myymänsä saman pakkausmateriaalin ja -muodon pantilliset pakkaukset ja maksamaan pantin loppukäyttäjälle. Pantin lunastamista koskevaa velvoitetta ei sovelleta, jos lopullisen jakelijan ei myyntialueen laajuuden vuoksi ole mahdollista ottaa vastaan pantillisia pakkauksia tai jos loppukäyttäjillä on yhtä helposti saatavilla olevia keinoja lunastaa pantti jonkin toisen vakiintuneen, tasapuolisesti saatavilla olevan kertakäyttöisten juomapakkausten keräyskanavan kautta, joka on hyväksytty tätä tarkoitusta varten. Jäsenvaltioiden on vahvistettava, miten näitä vapautuksia sovelletaan.

Liitteessä X esitettyjä vaatimuksia sovelletaan vain 11. helmikuuta 2025 jälkeen perustettuihin pantti- ja palautusjärjestelmiin tai jos pantti- ja palautusjärjestelmällä ei saavuteta 90 prosentin erilliskeräystavoitteita 1. tammikuuta 2029 mennessä. Näin ollen pantti- ja palautusjärjestelmät, joiden ei ole täytettävä vähimmäisvaatimuksia, eivät kuulu pakkaus- ja pakkausjäteasetuksessa asetettujen takaisinottovelvoitteiden piiriin.

31. **Kierrätettäväksi suunniteltujen erilliskerättyjen pakkausten loppuvaiheen käsittely**

Säännökset:

Asetuksen 48 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että otetaan käyttöön järjestelmiä ja infrastruktuuria, jotka mahdollistavat kaiken pakkausjätteen palauttamisen ja erilliskeräyksen loppukäyttäjiltä, jotta voidaan varmistaa, että jäte käsitellään direktiivin 2008/98/EY 4, 10 ja 13 artiklan mukaisesti, ja jotta helpotetaan sen uudelleenkäyttöön valmistelua ja laadukasta kierrätystä. Pakkaukset, jotka täyttävät tämän asetuksen 6 artiklan 4 kohdan nojalla hyväksytyissä delegoiduissa säädöksissä vahvistetut kierrätettävyyden suunnittelun kriteerit, on kerättävä kierrätystä varten. Tällaisten pakkausten polttaminen tai kaatopaikalle sijoittaminen on kiellettyä, lukuun ottamatta jätettä, joka syntyy erilliskerätyn pakkausjätteen myöhemmästä käsittelystä ja jota ei voida kierrättää tai jonka kierrättäminen ei johda ympäristön kannalta parhaaseen tulokseen."*

Asetuksen 48 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Laadukkaan kierrätyksen helpottamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytössä on sellaiset järjestelmät ja infrastruktuurit kattavalle keräykselle ja lajittelulle, joilla helpotetaan kierrätystä ja varmistetaan, että saatavilla on muoviraaka-aineita kierrätettäväksi."*

Asetuksen 48 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa: *"Jäsenvaltiot voivat poiketa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta palauttamista ja erilliskeräystä koskevasta velvoitteesta tiettyjen jätemuotojen osalta edellyttäen, että pakkausjätejakeiden kerääminen yhdessä tai pakkausten tai tällaisten pakkausjätejakeiden kerääminen yhdessä muiden jätteiden kanssa ei vaikuta valmiuksiin valmistella tällaiset pakkaukset tai pakkausjätejakeet uudelleenkäyttöön, kierrättää ne tai hyödyntää ne muuten direktiivin 2008/98/EY 4 ja 13 artiklan mukaisesti ja lopputulos on verrattavissa erilliskeräyksellä saavutettavaan laatuun."*

Asetuksen 49 artikla: *"Jäsenvaltioiden on 1 päivään tammikuuta 2029 mennessä asetettava pakollista keräystä koskevat tavoitteet ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 52 artiklassa lueteltujen materiaalien keräys on johdonmukaista kyseisessä artiklassa asetettujen kierrätystavoitteiden ja 7 artiklassa asetettujen kierrätysmateriaalin pakollista osuutta koskevien tavoitteiden kanssa."*

Komission tulkinta:

Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 48 artiklan 1 kohdan mukaan 6 artiklassa vahvistetut kierrätettävyyden suunnittelun kriteerit täyttävien pakkausten polttaminen tai kaatopaikalle sijoittaminen on kiellettyä. Koska kierrätettävyyden suunnittelun kriteerit vahvistetaan 6 artiklan 4 kohdassa määritellyissä delegoiduissa säädöksissä 1. tammikuuta 2028 mennessä ja niitä aletaan soveltaa kaksi vuotta myöhemmin, kielto tulee voimaan 1. tammikuuta 2030.

Kierrätettävyyden suunnittelun kriteereistä vapautetut pakkausmuodot ja -materiaalit on vapautettu myös polttamista ja kaatopaikalle sijoittamista koskevasta kiellosta. Vapautusten piiriin kuuluvia pakkausmateriaaleja ovat muun muassa kevyt puu, korkki, tekstiili, kumi, keramiikka, posliini ja vaha. Myös tiettyihin pakkausten käyttötarkoituksiin, kuten lääkinnällisten laitteiden ja vaarallisten aineiden kuljetukseen, sovelletaan vapautuksia. Vapautusten piiriin kuuluvat pakkaukset voidaan kerätä jäännösjätteen mukana ja polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle. Kaikki muut pakkaukset, joiden on täytettävä kierrätettävyyden suunnittelun kriteerit, on kerättävä erikseen ja lähtökohtaisesti kierrätettävä.

Kierrätettäväksi suunniteltuja pakkauksia ei saa polttaa tai sijoittaa kaatopaikalle, kun niistä tulee jätettä, lukuun ottamatta pakkausjätettä, joka on erilliskerätty, lajiteltu ja käsitelty mutta jota ei voida kierrättää tai jonka kierrättäminen ei johda ympäristön kannalta parhaaseen tulokseen 48 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Jäsenvaltiot voivat päättää, että muu kuin edellä kuvatulla tavalla erilliskerätty pakkausjäte lajitellaan ennen loppukäsittelyä tai hyödyntämistä energiana, jotta voidaan poistaa kierrätettäväksi suunnitellut pakkaukset (pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 48 artiklan 4 kohta).

Asetuksen 48 artiklan 3 kohdassa sallitaan poikkeus erilliskeräysvaatimuksista, jos tällainen kerääminen ei vaikuta kierrätettäväksi tarkoitettua pakkausjätettä tai pakkausjätejakeita koskevaan kapasiteettiin ja jos tuloksena oleva kierrätysmateriaali on verrattavissa erilliskeräyksellä saavutettavaan laatuun. Vaikka tällaista poikkeusta käytettäisiinkin, polttamista ja kaatopaikalle sijoittamista koskevaa kieltoa sovelletaan silti pakkausjätteeseen, joka on kerätty pakkausjätevirtoja sekoittamalla.

Jäsenvaltioiden velvollisuutena on varmistaa, että kaiken pakkausjätteen erilliskeräystä varten perustetaan riittävät järjestelmät ja infrastruktuurit. Jotta pakkausjätteen keräys olisi yhdenmukaista sitovien kierrätystavoitteiden ja kierrätysmateriaalin osuutta koskevien vaatimusten kanssa, jäsenvaltioiden on asetettava pakolliset keräystavoitteet 1. tammikuuta 2029 mennessä.

32. **Pantillisten pakkausten erilliskeräysaste vuonna 2026 ja velvoite perustaa pantti- ja palautusjärjestelmä vuoteen 2029 mennessä**

Säännökset:

Asetuksen 50 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: *”Jäsenvaltioiden on toteutettava 1 päivään tammikuuta 2029 mennessä tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen erilliskeräyksen, joka kattaa painon mukaan ilmoitettuna vuosittain vähintään 90 prosenttia seuraavista, ensimmäistä kertaa kyseisessä jäsenvaltiossa markkinoilla saataville asetetuista pakkausmuodoista tietyn kalenterivuoden aikana: a) kertakäyttöiset muoviset juomapullot, joiden tilavuus on enintään kolme litraa; ja b) kertakäyttöiset metalliset juomapakkaukset, joiden tilavuus on enintään kolme litraa.”*

Asetuksen 50 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa: *”Edellä 1 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettuja asiaankuuluvia pakkausmuotoja varten perustetaan pantti- ja palautusjärjestelmät ja että pantti veloitetaan myyntipaikassa.”*

Asetuksen 50 artiklan 5 kohdassa säädetään seuraavaa: *”Jäsenvaltiot voidaan vapauttaa 2 kohdan mukaisesta velvoitteesta seuraavin edellytyksin:*

a) 48 artiklassa edellytetty erilliskeräysaste on asiaankuuluvan pakkausmuodon osalta komissiolle 56 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla toimitettujen tietojen perusteella vähintään 80 prosenttia tällaisista kalenterivuonna 2026 ensimmäistä kertaa kyseisen jäsenvaltion alueella saataville asetetuista pakkauksista niiden painon mukaan ilmaistuna; ja

b) jäsenvaltio ilmoittaa komissiolle viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2028 vapautusta koskevasta pyynnöstään ja toimittaa täytäntöönpanosuunnitelman, jossa esitetään konkreettisia toimenpiteitä sisältävä strategia, mukaan lukien niiden aikataulu, sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettu pakkausten 90 prosentin erilliskeräysaste niiden painon mukaan ilmaistuna saavutetaan.

Edellä olevan a alakohdan soveltamiseksi, jos asiaankuuluvan pakkausmuodon erilliskeräyksen astetta koskevia tietoja ei ole vielä toimitettu komissiolle, jäsenvaltion on esitettävä perusteltu selitys sille, miten tässä kohdassa asetetun vapautuksen edellytykset muuten täyttyvät. Perustellun selityksen on perustuttava vahvistettuihin kansallisiin tietoihin ja siihen on kuuluttava kuvaus toteutetuista toimenpiteistä.”

Komission tulkinta:

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 50 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kertakäyttöisten muovipullojen ja metallipakkausten osalta saavutetaan 90 prosentin erilliskeräystavoite 1. tammikuuta 2029 mennessä. Näiden keräystavoitteiden saavuttamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ne ovat perustaneet asianomaisia pakkausmuotoja varten pantti- ja palautusjärjestelmän, joka on täysin toiminnassa viimeistään 1. tammikuuta 2029 mennessä. Tämä ei koske tapauksia, joissa jäsenvaltio on pyytänyt vapautusta 1. tammikuuta 2028 mennessä ja saanut myönteisen vastauksen tai ei ole saanut vastausta kolmen kuukauden kuluessa täytäntöönpanosuunnitelman vastaanottamisesta.

Jos jäsenvaltiot täyttävät 50 artiklan 5 kohdassa säädetyt kumulatiiviset vaatimukset, jotka koskevat vapautusta pantti- ja palautusjärjestelmän perustamisesta, ne voidaan vapauttaa pantti- ja palautusjärjestelmän perustamisvelvoitteesta. Jos jäsenvaltio haluaa käyttää tätä vapautusta, sen on erilliskerättävä 80 prosenttia kyseisen jäsenvaltion alueella kalenterivuonna 2026 saataville asetetuista kertakäyttöisistä muovipulloista ja metallisäiliöistä. Tästä on ilmoitettava Euroopan komissiolle viimeistään 1. heinäkuuta 2028. Tällaiset tiedot perustuisivat arvioituihin keräysasteisiin, mutta jäsenvaltioiden olisi sisällytettävä niihin saatavilla olevat tiedot kertakäyttöisten muovipullojen keräämisestä, kuten kertakäyttömuovidirektiivissä edellytetään. Jos jäsenvaltio ei saavuta 80 prosentin keräystavoitetta, sille ei voida myöntää vapautusta. Pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen mukaan jäsenvaltion on esitettävä myös täytäntöönpanosuunnitelma viimeistään 1. tammikuuta 2028 mennessä. Komission tulkinta on, että vapautuksen mahdollisuutta tulisi pitää kertaluontoisena mahdollisuutena. Jos jäsenvaltio ei hae vapautusta 50 artiklassa vahvistettujen säännösten ja määräaikojen mukaisesti, sen on perustettava pantti- ja palautusjärjestelmä.

Jos jäsenvaltio on saanut vapautuksen eikä erilliskerää 90:tä prosenttia kertakäyttöisistä juomapakkauksista kolmena peräkkäisenä vuonna, vapautusta ei pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 50 artiklan 7 kohdan mukaan enää sovelleta. Tällöin jäsenvaltion on perustettava pantti- ja palautusjärjestelmä 1. tammikuuta mennessä sitä vuotta seuraavana toisena kalenterivuonna, jona komissio on ilmoittanut jäsenvaltiolle, ettei vapautusta enää sovelleta.

33. **Kertakäyttöisten muovisten juomapullojen ja metallisten juomatölkkien 90 prosentin keräystavoite ja alueellisten pantti- ja palautusjärjestelmien osuus**

Säännökset:

Asetuksen 50 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: ”*Jäsenvaltioiden on toteutettava 1 päivään tammikuuta 2029 mennessä tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen erilliskeräyksen, joka kattaa painon mukaan ilmoitettuna vuosittain vähintään 90 prosenttia seuraavista, ensimmäistä kertaa kyseisessä jäsenvaltiossa markkinoilla saataville asetetuista pakkausmuodoista tietyn kalenterivuoden aikana: a) kertakäyttöiset muoviset juomapullot, joiden tilavuus on enintään kolme litraa; ja b) kertakäyttöiset metalliset juomapakkaukset, joiden tilavuus on enintään kolme litraa.*”

Asetuksen 50 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa: ”*Edellä 1 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettuja asiaankuuluvia pakkausmuotoja varten perustetaan pantti- ja palautusjärjestelmät ja että pantti veloitetaan myyntipaikassa.*”

Komission tulkinta:

Kertakäyttöisille muovisille juomapulloille ja metallisille juomapakkauksille asetetut 90 prosentin erilliskeräystavoitteet, joista säädetään asetuksen 50 artiklan 1 kohdassa, koskevat koko jäsenvaltiota ja perustuvat siihen, kuinka paljon tällaisia pakkausmuotoja asetetaan saataville jäsenvaltion alueella vuodessa.

Kaikkien kertakäyttöisten muovisten juomapullojen ja metallisten juomapakkausten, lukuun ottamatta niitä, jotka on nimenomaisesti vapautettu tästä velvoitteesta 50 artiklan 4 kohdan nojalla, on kuuluttava pantti- ja palautusjärjestelmän piiriin. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nämä pakkausmuodot erilliskerätään niiden koko alueella, mutta ne voivat ottaa käyttöön pantti- ja palautusjärjestelmiä valtiotasoa alemmalla tasolla ottaakseen huomioon asiaankuuluvien kansallisten hallintoalueiden jakautumisen ja merentakaiset alueet.